

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—,
polletno Din 16.—, četrt-
letno Din 9.—, inozemstvo
Din 64.—. — Poštno-čerkovni
račun 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5

Telefon 2113

Cena inseratom: cela
stran Din 2000.—, pol stra-
ni Din 1000.—, četrt stran
Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—,
1/16 str. Din 125.—, Mali ogle-
si vsaka beseda Din 1.20.

Težak je položaj našega kmeta.

Gospodarska kriza vedno hujše pri-
liška našega kmeta. Kakor je ugotovil
glavni odbor Kmetijske družbe na svo-
ji seji v Ljubljani dne 10. oktobra, je ta
kriza zajela vse okraje dravske bano-
vine še le tedaj, ko so padle cene goveji
živini, prašičem in vinu. S tem so usah-
nili glavni viri dohodkov, iz katerih je
kmet kril svoje obveze.

V onih delih države, kjer tvori pšeni-
ca glavni vir kmetovih dohodkov, je
vlada s posebnim zakonom določila
najnižjo ceno pšenici v notranjem pro-
metu na 1.60 Din in prevzela obveznost
doplačila za razliko med notranjo in
zunanjo ceno (v zunanji prodaji). S tem
je vlada kmetovalcem v žitorodnih kra-
jih pomagala. Pri nas pa pšenica ni
glavni vir dohodkov, marveč predmet
uvoza. Zato se je s tem ukrepom vlade
kmetovalčevo stanje pri nas po večini
še poslabšalo.

To poslabšanje gre vzporedno s pa-
dajočimi cenami živine. Čim manjšo
ceno ima živina in čim manj se je pro-
da, v tem večji meri usihajo dohodki
kmetovi. Treba je samo čitati poročila
o cenah na živinskih sejmih, in pred
očmi se ti pojavi slika velike gospodar-
ske bede. Še bolj izrazita bo ta slika,
ako greš tak dan sam na sejem in pre-
motriš razmere. To je storil naš poro-
čevalec isti dan, ko se je glavni odbor
Kmetijske družbe zbral k seji. Njegova
stvarna opazovanja v naslednjem pri-
občujemo:

V torek dne 10. t. m. se je vršil v Ma-
riboru živinski sejem, ki je bil zelo do-
bro obiskan. Živine so prignali toliko,
kakor le malokedaj poprej. Bili so tudi
prav lepi komadi. Ali žalibog kupcev
ni bilo . . .

Ako si opazoval vrvenje na živins-
kem trgu, se ti je nudila prav žalostna
slika. Lastniki živine so vabili mesarje
in prekupce, naj se jih usmilijo in jim
odkupijo živinčeta. Nekateri so ponu-
jali svojo živino za naravnost sramotne
cene, ali kljub temu je malokateri spr-
vil svojo živino v denar. S komerkoli si
govoril, vsak je tožil in jadikoval, da je
dospela gospodarska kriza na kmetih
do vrhunca. Kmetje nimajo denarja še
niti za davke ne, niti ne morejo za zimo
kupiti članom svoje družine potrebne
zimske obleke in obutve. Vino in les ne
gresta v denar, sadja je bilo v maribor-
ski okolici letos malo in še tisto nima
skoro nobene cene. Kar so dobili ljudje
za kakšen voziček krompirja, zelja ali

repe, gre za vsakdanje potrebe, kakor
da bi vrgel muho v ogenj!

Žalostnih in povešenih glav so se to-
krat vračali kmetje z mariborskega ži-
vinskega sejma. Priporočali bi tistim,
ki še vedno mislijo, da je kmet zakopan
v same dobrote, da bi si ogledali to zelo
mučno sliko. Slišal si same besede ne-
volje in žalosti. Kmetič od Sv. Marjete
ob Pesnici mi je doslovno rekel slede-
če: »Če bo šlo tako naprej, lahko na pr-
stih ene roke izračunam, kedaj bo šla
moja kmetija na boben. Pred poldru-
gim letom sem kupil kravo, ki sem jo
danes prodal. Tehtala je okoli 400 kg
in sem plačal tedaj za njo 2900 Din. Se-
daj sem jo pital cele mesece in je teh-
tala par kg več kot 500 kg in sem dobil
zanjo celih 1255 Din. Davka z vsemi
dokladami sem imel leta 1929 Din 816,
letos pa me tirjajo za Din 2712. Iz tega
lahko vidite, kako se v sedanjih časih
godi nam kmetom. Vrh tega nas gotovi
gospodje silijo, da moramo pristopati
k raznovrstnim društvom in tam pla-
čevati visoko članarino, katera gre, ne
vemo kam. Prejšnje čase sem bil član
Izobraževalnega društva pri Sv. Petru
in sem plačal vsako leto par kron, od-
nosno dinarjev, in moja družina je im-
ela za izobrazbo dovolj čtiva in poduka
na razpolago. Čudim se tudi temu, da
v dobi, ko cene kmetiskim pridelkom
tako strašno padajo, niso tovarnarji pri
cenah industrijskega blaga prav nič
popustili. Tu bi morali merodajni gos-
podje kaj resnega ukreniti, če hočejo
rešiti slovenskega kmeta gospodarske-
ga propada.«

Druga slika: Čez državni most žene
sključeni kmet par volov. Na sebi je
imel slabo obleko, in gube na licih so
pričale o velikih težavah, ki ga tarejo.
Stopim k njemu in ga vprašam: »Očka,
ali ste kupili vole?« Mož mi žalostno
odgovori: »E, kaj še! Nisem jih mogel
prodati, če bi jih tudi za mesarji in
kupci metal. Niti 4 Din mi nihče ni ho-
tel dati za kg žive teže, ko sem jih ku-
pil, so tehtali 915 kg in sem dal zanje
tedaj 7 Din za 1 kg. Danes tehtajo 1200
kg in mi nihče ni hotel dati niti 4 Din
za kg. Davkarija me rubi za davke, bol-
nišnica me tirja za stroške zdravljenja
mojega sina, pri hiši pa ni niti krajcar-
ja denarja.« In pojavila se je solza v o-
čeh s skrbjo in žalostjo obteženega mo-
ža . . .

*

**Razširjenje avstrijske vlade s social-
nimi demokrati na vidiku.** O avstrijs-
kem ponesrečenem puču »Heimwehra«
smo obširno pisali pred tedni. Vrhovne
oblasti željni heimverovci nikakor ne
mirujejo, ampak se na tihem oborožu-
jejo in pripravljajo na ponovni državni
udar. V očigled heimverovskim pre-
vratnim nakanam se ponujajo za vstop
v avstrijsko vlado socijalni demokrati,
ker je sedanja dr. Bureschova vlada
preslaba, da bi vzdržala naval avstrij-
skih fašistov. Seiplova struja krščans-
kih socijalcev, ki je v ozkih stikih s
Heimwehrom, je seveda odločno proti
vladnemu druženju s socijalisti. Levo
krilo krščansko-socijalne stranke je za
zbližanje s socijalno demokracijo in ni
izključeno, da se bo vodstvo krščans-
kih socijalistov odločilo na pritisk le-
vega krila za sodelovanje s socijalisti.

**Avstrija pripravlja zopetno zmanjša-
nje števila državnih uradnikov na ta
način, da bodo upokojeni vsi državni
uradniki, ki so že dosegli polna službe-
na leta.**

**Rumunija se pogaja za sklep pogod-
be s sovjetsko Rusijo.**

**Zasedanje Zveze narodov je bilo to-
krat otvorjeno v Parizu v pondeljek,
dne 16. t. m.**

**Madžarska bo pristigla že itak zni-
žani državni proračun za nadaljnjih
20—25%**

**Nemci zopet zavlekli plačevanje voj-
noodškodninskih obveznosti.** Dolgo so
trajali obiski in posvetovanja med Pa-
rizom in Berlinom, kako bi naj Nemci
vsaj delno zadostili vojnim obvezam.
Med Francozi in Nemci je prišlo te dni
do dogovora, po katerem bo zadnji te-
den meseca novembra proučil posveto-
valni odbor mednarodne vojnoodškod-
ninske banke v Baslu plačilno nezmož-
nost Nemčije. Še pred Božičem bo se-
stavila mednarodna konferenca nov
program, po katerem bi naj plačevali
Nemci vojne odškodnine po že znanem
Youngovem načrtu. — Z omenjenim
dogovorom so se zopet potegnili Nemci
za nekaj časa iz zanjke glede vojne od-
škodnine.

Francozi za vpostavitev reda. Že od
nekaj časa je otok Korzika, domovina veli-
kega Napoleona, ki spada pod Franci-
jo, na glasu kot torišče najbolj drznih
razbojnikov, ki so vršili tamkaj svoji to-

lovajski posel bolj nemoteno in na široki podlagi. V zadnjem času pa so prodre v javnost vesti, po katerih bi naj bilo banditstvo na Korziki organizirano od sosednega italijanskega fašizma. Na ta način so hoteli zanetiti fašisti na otoku vstajo proti francoski oblasti. Da prepreči fašistične naklepe, je izkrcala Francija na otoku 1400 orožnikov z nalogom, da iztrebijo vkoreninjeno tolovajstvo z oboroženo silo in pripomorejo že desetletja po tolovajstvih razburkani Korziki do reda in miru. Francoski orožniki so doslej poglavitne bandite postrelili in izvršili nad 500 aretacij.

Izpopolnitev angleške vlade in razprave v parlamentu. Dne 11. t. m. je bila nova Macdonaldova angleška vlada spopolnjena z imenovanjem 32 ministrov brez portfelja in državnih podtajnikov. Od teh pripada konservativcem 19, narodni delavski stranki 5 in liberalcem 8 (vsaki skupini po 4). — V novem angleškem parlamentu se je vršila zadnje dni razprava o prestolnem govoru.

Japonsko-kitajski spor radi Mandžurije. Po sklepu Društva narodov bi bili morali Japonci izprazniti zasedeno mandžursko ozemlje do 16. novembra. V slučaju, da bi se Japonci ne pokorili omenjenemu sklepu, je zagrozilo Društvo narodov Japonski z gospodarskim bojkotom. 16. november je minul, Japonci so gospodarji položaja v Mandžuriji in proti od Društva narodov izrečenemu bojkotu so se izrekle: Francija, Anglija, Italija in celo Združene države Severne Amerike.

Zakaj se bore Japonci za posest Mandžurije? Ogromna in bogata Mandžurija je kitajska provinca, po kateri teče vzhodno-kitajska železnica z znanim križiščem Harbin, kjer se cepi železna proga v smeri proti Vladivostoku in na Peking. Ta železnica je bila dozda pod kitajsko-ruskim nadzorstvom in tvori najkrajšo zvezo Rusije z Vladivostokom. Japonci so letos septembra zasedli južni del Mandžurije in vsled tega vpada sta prizadeti Kitajska in Rusija. Kakor znano, divja po Kitajski z malimi presledki od prevrata državljanska vojna, katero netijo razni kitajski generali. In baš Mandžurijo so si izbirali kitajski generali v to, da so iztiskali iz nje denar za plačevanje svojih čet. — Kakor smo že povdarili, je Mandžurija bogata. Tukaj se je pridelovalo vsako leto do 5 milijonov ton soje, ki je vrsta fižola in se izvažajo po dobri ceni v inozemstvo kot maslo in gnojilo. Trgovino soje, ki je ljudsko blago, so izrabljali vstaški kitajski generali v svoje namene. — Dolgo časa so delovali že tudi ruski boljševiki v tem pravcu, da se proglasi neodvisna mandžurska sovjetska republika po vzgledu sosedne Mongolije. Japonci so se zagnali v Mandžurijo radi vrhovne oblasti nad velevažno vzhodno-kitajsko železnico, radi mandžurskega naravnega bogastva, da ne bi padla pokrajina pod sovjete in da ne bi izrabljali mandžurskih tal kitajski generali za neprestano podžiganje državljanskega klanja in ropanja na Kitajskem. Ako bodo ostali Japonci gospodarji v Mandžuriji, bo tamkaj red in pomirila se bo tudi od ognja in meča

PRI BOLEČINAH,

povzročenihs vsled prehlajenja, posebno pri bolečinah v hrbtu in pri trganju, je blagodejno drgnjenje s starim domačim sredstvom in kozmetikom, Fellerjevim Elsafluidom. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 vojnih ali 2 velike specialne steklenice 62 Din brez daljnih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Savska banovina. Fl. 6.

izmozgana Kitajska. Japonsko zasedbo Mandžurije bodo skušali onemogočiti z oboroženo silo od severa Rusi in od juga Kitajci. Mandžurija še bo letos torišče hudih bojov.

*

Španski katoličani si sami pomagajo. Pritisk, ki ga vršijo združeni framasoni in socialisti nad Cerkvijo v Španiji, je pri španskih katoličanih vzbudil odpor. Ni to samo odpor posameznikov, marveč odpor množice, ki je v obrambo cerkvenih pravic stopila na ulico. Prej se španski katoličani niso dosti zmenili za javnost, katero so prepuščali framasonskim liberalcem in socialistom. Smatrali so katolicizem kot gonilno silo notranjega in zasebnega življenja, za uveljavljenje katoliških načel v javnem življenju pa se niso dovolj brigali. Zanimarjali so organizatorično delovanje, bodisi politično, bodisi nepolitično. Tako se je moglo zgoditi, da so bili katoličani v tej vseskozi katoliški deželi naenkrat potisnjeni v kot. Tukaj (v kotu) so se še le zavedli, kako so postali brezvplivni in brezpravni. Ta zavest pa je v njih obenem vzbudila pogum in sklep, da hočejo popraviti to, kar so prej zagrešili, oziroma zanemarili. Španski katolicizem stopa na ulico, da jo reši socialistično-komunističnega strahovanja in nasilja. V mestu Valenciji so katoliški agrarci priredili skupščino, na katero je prišlo preko 20.000 ljudi, da protestirajo zoper proticerkvene določbe v ustavi. Socialisti in komunisti so hoteli skupščino na vsak način preprečiti. Metali so kamenje na avtobobile in vlake, v katerih so se vozili ljudje na zborovanje. Potem so napravili napad na zborovalce. Ti pa so junaško vztrajali. Civilna straža se je izpočetka držala prav mlačno. Ko pa je videla, da katoličani absolutno ne popuščajo, je morala z orožjem nastopiti proti razgrajalcem. Ena oseba je bila ubita, 26 oseb pa težko ranjenih. To je bil sad socialistično-komunističnega razgrajanja in divjanja. Veličastni zbor katoličanov v Valenciji je po vsej državi napravil najboljši vtis. Sledili mu bodo zbori po drugih krajih. Katoličani ne bodo mirovali, dokler ne bodo proticerkvene določbe odstranjene iz ustave.

Švicarski katoličani znajo. Parlament švicarskega kantona Ticino je sprejel mesca aprila t. l. zakon, da se mora v vseh javnih listinah črtati dosedajni običajni začetek: »V božjem imenu.« Kot nasprotniki božjega ime-

na so se v parlamentu pojavili liberalci in socialisti, ki so s 36 glasovi proti 23 glasovom sprejeli navedeni zakon. Zakon je vlada potrdila, vendar pa se ni mogel izvršiti, ker so katoliške stranke zahtevale ljudsko glasovanje o ukinitvi tega zakona. Ljudska zveza, v kateri je organizirana švicarska katoliška akcija, je zbrala 15.000 podpisov za to, da se izvrši ljudsko glasovanje. Ticinski škof je izdal več pastirskih listov in pozivov vernikom, naj vsi glasujejo proti novemu zakonu in za ohranitev starega krščanskega uvoda. Na praznik Vseh svetnikov je bilo tajno glasovanje. Proti novemu zakonu in za božje ime je glasovalo 17.088 oseb, za novi zakon in proti božjemu imenu pa samo 7.399 oseb. Framasoni, liberalci in socialisti so vodili strupeno agitacijo pred glasovanjem, pa so sijajno propadli. Švicarski katoličani, organizirani v krščanskih organizacijah, so božjemu imenu izvojevali blestečo zmago. Dokaz, kaj premorejo katoliške organizacije, ako smotreno delujejo.

Vstopi v katoliško Cerkev. Preteklo leto je na Angleškem stopilo v katoliško Cerkev 12.372 oseb, še večje je število tistih, ki so se pridružili naši Cerkvi v Zedinjenih državah Sev. Amerike. Med novimi člani katoliške Cerkve je veliko nekdanjih protestantskih duhovnikov, n. pr. župnik Paget Revely v Glasgowu, ki je odpotoval v Rim, da se pripravi za službo katoliškega duhovnika. Veliko pozornost je vzbudila spreobrnitev h katolicizmu znanega vseučiliškega profesorja matematike Edmunda Taylor Whittakera. Pokatoličani se je tudi protestantski župnik Stanley Borrough v Uckfieldu. S svojo ženo je prejel zakrament sv. birme iz rok kardinala Bourn, potem sta šla v Afriko, delovat v katoliških misijonih. V Zedinjenih državah so med drugimi prestopili v našo Cerkev dr. Selden Delany, protestantski župnik v Newyorku, Harold Flower, profesor protestantskega bogoslovja v Čikagu, in milijonar Edwin Showers, eden izmed voditeljev framasonov. V Švici je vzbudilo pozornost spreobrnjenje P. Getaza, ki je bil protestant in voditelj socialističnega mladinskega pokreta v franc. Švici. Vstopil je ne samo v Cerkev, marveč tudi v duhovniški stan. Ko je obhajal novo sv. mašo, ga je pozdravil glavni urednik lista »Courier de Geneve« Leyovaz, ki je prej tudi bil socialni demokrat.

*

Kar bo zanimalo marsikoga.

Svilene nogavice iz zraka.

Angleški kemik profesor dr. Wallace Carothers je predložil te dni angleški kemični industriji izredno iznajdbo. Posrečilo se mu je, da je izgotovil iz zraka svilene nogavice. Čudovita iznajdba je že patentirana in je že ustvarjena delniška družba, ki bo izrabljala patent na veliko. Iznajditelj je že izdelal nekaj sto svilenih nogavic iz zraka, ki se prav nič ne razločujejo od res pravih iz svile.

Te najnovejše nogavice so lepo mehke in še trpežnejše od pravo-svilnatih, da niti ne govorimo o onih iz umetne svile. Nova iznajdba boleha samo še na eni pomanjkljivosti. Nogavice iz zraka popolnoma razpadejo, ako jih namočimo v toplo vodo. Z lahkoto pa prenesejo mrzlo vodo. Dež, niti močan naliv jim ne škoduje. Iznajditelj je uverjen, da bo premostil tudi težavo glede pranja in čiščenja.

Način pridobivanja svili podobne tvarine iz zraka je izredno dolgovezen. Po 20kratni kemični predelavi je treba dobljeno tvarino še spojiti s petrolejem. Omenjena iznajdba se ne sme dozdevati čitateljem neverjetna ter nemogoča. V sedanjih težavnih, a modernih časih smo se že davno navadili, da se preživljajo revnejši sloji z zrakom in zakaj bi se še ne oblačili?

Kačji prstan vojvode iz Lucce.

Znani ameriški senator Berring je izgubil pred kratkem hčerko, 18letno Ethel in sicer na žalosten ter izreden način. Mlada gospodična je prejela od zaročenca, od sina bostonskega milijonarja Wallisa, v dar starodavni prstan, ki je bil izdelan v obliki dveh kač, kateri krona biser. Robert Wallis je kupil ta kačji prstan ob priliki potovanja po Evropi v italijanskem mestu Pisa. Prodajalec je trdil, da je prstan iz 14. stoletja in bi naj bil svojčas last vojvode iz Lucce. Mladi gospod je poslal kupljeno dragocenost svoji nevesti. Ko je nosila gospica Ethel par dni prstan, je obolela na težkem zastrupljenju, kojemu niso našli vzroka zdravniki. Nekaj dni se je valjala v neznošnih bolečinah po postelji. Še le po smrti so jej sneli prstan in ga skrbno preiskali. Ugotovili so, da ima prstan na notrajni strani majhno odprtico, ki je bila napolnjena s strupom ter je bila prevlečena z voskom. Vsled telesne toplote se je stopil vosk in strup je izstopil na kožo. Kačji prstan je bila ena od umetno izdelanih strupenih naprav, ki so bile v srednjem veku v splošni rabi za odstranitev neljubih oseb iz višjih krogov.

★

NOVICE

Tajnik Marko Kranjc, ki je bil osem dni deloma v policijskem, deloma v sodnijskem zaporu, je dobil od državnega sodišča v Beogradu naslednjo rešitev: »D. T. Broj 1625/31. Okrožnemu sodišču Maribor. Vračam priložene spise s pripombo po § 96 k. p., da za kazensko preganjanje Kranjca Marka nisem našel nabene podlage radi kakršnegakoli kaznjivega dejanja. Beograd, dne 10. novembra 1931. leta. Državni tožilec Državnega sodišča za zaščito Države.« Podpis. — To sporočamo vsem, posebno onim, ki morda imajo podobno zadevo sami, da se zoper vse pritožijo in tako spravijo zadevo pred sodišče, katero bo postopalo po zakonu, ki v takih slučajih ne predvideva nobe-

ne krivde. — Vsi slučaji naj se takoj javijo ali g. dr. Leskovarju v Mariboru ali g. dr. Ogrizeku v Celju.

Odgovor na »Jutrov« napad. »Jutro« je napadlo naš list pod naslovom »bela vrana«, da noče objaviti niti izida volitev, niti imena onih, ki so izvoljeni. Vemo, da ima ta napad svoj prozoren namen, vendar bi pričakovali, da bi »Jutro« bilo toliko pošteno, če že napada in opravlja službo tožarenja, da se preje prepriča, če vsaj malo drži, kar trdi. V tem slučaju pa sploh nič ne drži. Nameravali smo sicer že takoj po volitvah objavljati vse podatke, pa se nam je od drž. pravdnštva sporočilo, da se ne smejo objaviti podatki razven od uradne »Avale«. Zato smo morali čakati na to objavo. Ko je v listih v torek izšla, smo dali, kakor so čitatelji sami lahko našli, pod zaglavje »Novejš« tudi izid o volitvah. »Slov. Gospodar« gre v tisk, zato ni bilo mogoče več objaviti, kakor smo zadnjič objavili, dasi bi zelo radi postregli našim čitateljem takoj s točnimi številkami. Sicer mi tega ne pišemo zato, kakor da bi se pred »Jutrom« zagovarjali, pač pa zaradi naših čitateljev, da vidi jo, kake »prijatelje« ima naš list, da zaradi tega »prijateljstva« ni bilo mogoče pisati o volitvah. Bili smo res večkrat »bela vrana«. Za krivično očitjanje bo seveda moralo »Jutro« odgovarjati tam, kjer se pravica deli, to je pred sodiščem!

40letnico poroke je obhajal v nedeljo dne 15. novembra v krogu svoje družine g. Josip Glaser, vpokojeni nadsprevodnik drž. žel., s svojo ženo Alojzijo, rojeno Krebs. Poročen je bil pred 40 leti v cerkvi sv. Magdalene v Mariboru. G. Glaser je bil dolga leta aktiven sotrud-

nik naših organizacij v Mariboru in je vneto sodeloval pri javnih akcijah naših ljudi v mariborskem mestu. K njegovemu jubileju mu prav iskreno čestitamo!

Vrat si je prerezal z britvo iz obupa 47letni pazniški upokojenec Alojzij Ostrouška na Betnavski cesti v Mariboru. Njegovo stanje je resno.

Ciganska deteljica pred sodiščem. Dne 18. junija v noči so vlomili cigani v trgovino Viktorja Zadravca v Vogričevih v Prekmurju in so odnesli za 18 tisoč Din raznega blaga. Zjutraj po vlovu so si razdelili med seboj v nekem gozdiču plen. Po razdelitvi plena so naleteli cigani s culami in svežnji blaga na kosce na bližnjem travniku. Kosci so začeli kričati nad neznanimi nosači, ki so se spustili v beg. Kosci so jo ubrali za vlomilci in prijeli cigana Matijo Kokaša, ki je izdal ostale pajdaše. Mariborski senat je obsodil dne 12. novembra tri cigane Kokaš: Matijo, Štefana in Ivana na poldrugo leto težke ječe in na povračilo stroškov v znesku 3489 Din.

Ciganska smola. Večja družba ciganov iz Zlatarja na Hrvatskem je tabarila v Cirkovcah pri Pragerskem. V noči od 9. na 10. novembra so vlomili cigani v koruznik župana in posestnika Štefana Vuka in mu ukradli 237 kg koruze. Vuk je javil tatvino orožnikom, ki so dohiteli cigane v Župečji vasi, jim odvzeli plen in nepoštenjake izročili v zapore v Ptuj.

Kolesa so ga raztrgala. Dne 6. nov. zjutraj so našli v Šmartnem na Poh. v samotno ležeči Božičevi žagi raztrganega med kolesi in z razbitimi udi žagarja Antona Dobnika. Smrtno pone srečeni je v noči spodrsnil in padel na

Ako se

majajo

večkrat vzrok je zobni kamen, prepreči to in vzemi

KALODONT

Proti zobnemu kamnu

Sargov Kalodont je edina zobna krema, katere vsebuje učinkoviti dodatek proti zobnemu kamnu (Sulfocinolein po Dr. Bräunlichu).

podajalno kolo, ki ga je pognalo med druga kolesa, ki so ga grozno razmesarila.

Končni zaključek prepira med sosedoma. Dne 8. t. m. so našli v Muretincih pod Ptujem skozi srce zabodena Alojzija Strelca, posestnika v imenovani vasi. Strelčev sin Franc je javil zločin žandarjem v Zavrču, ki so prijeli ubijalca v osebi Strelčevega sosedu, posestnika Franca Meška. Raztelesenje zaklanega je dokazalo, da je bil zadet Strelec z nožem naravnost v srce in je takoj izdahnul radi izkrvavitve. Imel je še tudi rano na vratu in na desni strani pod ušesom in eno rano na desni roki nad laktom in še urezan prst desne roke. Pokojni se je obupno branil pred napadalcem. Meško zločin prizna in se izgovarja na pijanost. Dejstvo je, da sta živela oba posestnika v medsebojnem prepiru in da sta se prerekala v soboto dne 7. novembra pred zločinom. Sovraštvo in alkoholna korajža zaključujeta z zločini!

Pri podiranju dreves v gozdu je nevarno ponesrečil Miha Perkovič iz Cirkovc pri Pragerskem. Težko poškodovanega so prepeljali v mariborsko bolnico.

Umrl na zastrupljenju krvi. V Sebeborcih v Prekmurju so našli mrtvega v postelji tamošnjega trgovca Franca Škrleca. Pokojni se je bil pred kratkim ranil na roki prst pri izlaganju petrolejskih sodov. Trgovec se ni zmenil za rano, a ga je spravila v prerani grob.

Neprevidno ravnanje z orožjem. V Sebeborcih pri Murski Soboti je razkazoval fant svojemu znanцу nabit revolver. Revolver se je sprožil vsled neprevidnega ravnanja in krogla je zadela znančevu roko in se je še zarila v ramo radovedneža, ki je gledal igračkane z orožjem od zadaj.

Domačijo je uničil požar posestniku Aleksandru Kranjcu v Pečarovcih v Prekmurju. Obstoja sum na požig.

Požar je uničil v šalovcih v Prekmurju krčmarju Janezu Žiško velika gospodarska poslopja.

MLADA SAMOMORILKA. V Celju v gozdu pri Gozdni restavraciji so našli zastrupljeno 20letno zasebnico Rozino Končevo. Vzrok samomora je iskati v brezposelnosti in bolehnosti.

Vol z rogovi je opasno poškodoval zdraviliščenega delavca Franca Šibanca na Dohrni.

Huda nesreča. Hrastniški gostilničar Drago Logar se je vračal v noči na motornem kolesu iz Ptuja proti domu. V bližini Konjic mu je privozil naproti voznik brez luči. Kljub izogibu je zadela kljuka zavore Logarja v nogo, mu jo zlomila in njega pognala z motocikla. V dežju par ur prezebajočega Logarja je pobral tovorni avto in ga prepeljal v celjsko bolnico.

Vlom. V noči je bilo vlomljeno skozi okno v trgovino Ferdinanda Pusteka v Šmarju pri Jelšah. Neznanci so odstranili z drogi železno omrežje z okna in odnesli raznega blaga, tobaka in jest vin za nad 20.000 Din.

Ljubitelj tujih koles je bil aretiran v Crešnjevcih pri Frankolovem v osebi

Papež blagoslovi električno zvonjenje v cerkvi sv. Petra v Rimu. Slika nam kaže na levi strani papeža, čisto levo vidimo kardinala Paccelija, čisto na desni kardinala Ehrle in sključeni starček je kardinal Frühwirth.

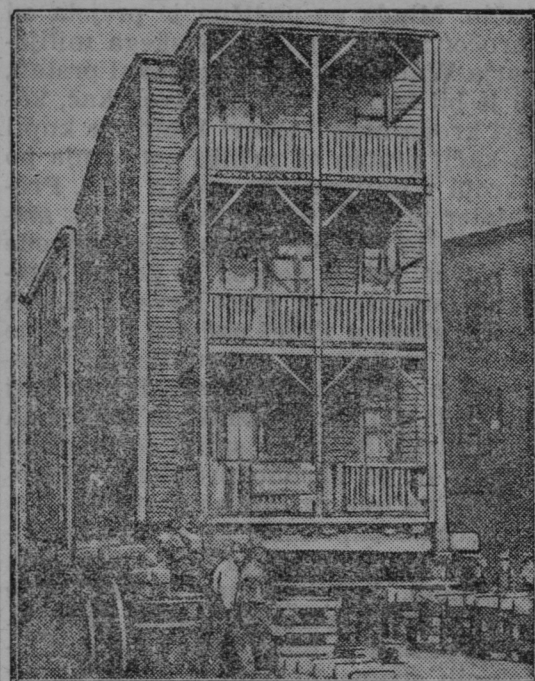
24letnega brezposelnega delavca Štef. Ramšaka iz Dobrne.

Nevaren vlomilec pod ključem. Ljubljanski policiji je padel v roke nevaren vlomilec 29letni Ignacij Salaj iz Črensovcev v Prekmurju. Po poklicu je trg. pomočnik, a se le ukvarja z vlomi in s tatvino na debelo. Salaj je bil aretiran z bivšo natakario Ano Postružnik od Sv. Primoža na Pohorju.

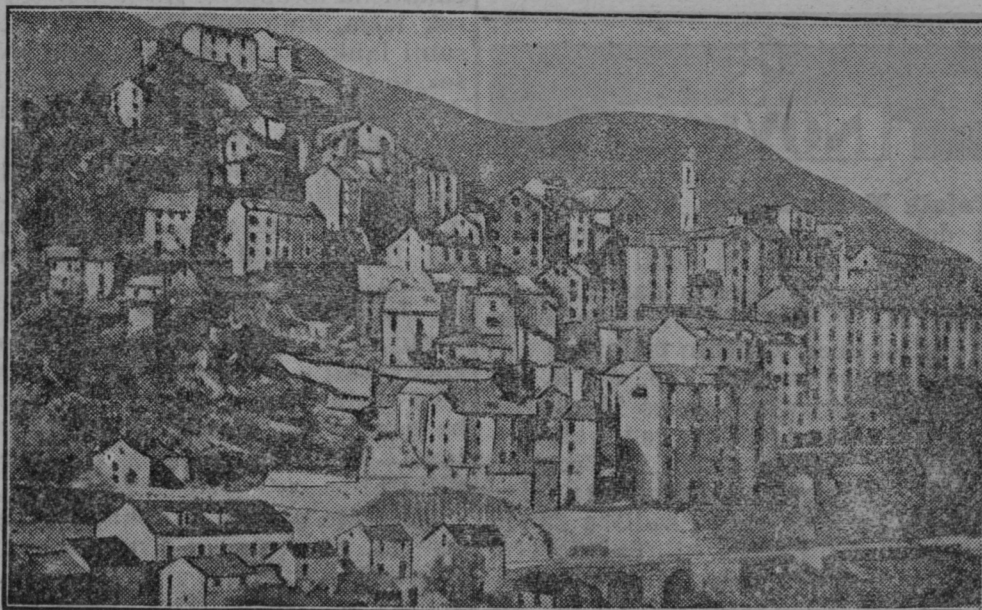
Žrtev žganja. Komaj 19letni tovarniški delavec Andrej Šolar iz Kroke se je tako napil žganja, da je v pijanosti padel v potok Kroparico in utonil. Najbrž se je pri padcu onesvestil in nato šele ga je smrtno zalila voda.

V pijanosti se je ubil. Hlapec Jurij Kržišnik je vozil iz Tržiča v Prezrenje na Kranjskem staro pohoštvo in je med vožnjo popival po krčmah. Pred vasjo Zvirče pa je padel v vinjenosti z voza in obležal mrtev na cesti.

Brata med seboj. V Hostah pri Litiji sta se sprla radi malenkosti brata Rudolf in Jože Doblakar. Mlajši 16letni Rudolf je navalil na Jožeta. Ta pa se je

V Bostonu v Ameriki so prestavili na tračnicah dvonadstropno hišo.

Mesto Korte na francoskem otoku Korzika, ki je bilo glavno zatočišče razbojništva, o kojega iztrebljenju poročamo med vestmi pod zaglavjem »Iz raznih držav«.

napadalca otresel. Rudolf je stopil tedaj na cesto po kamen in mu ga z vso silo vrigel v trebuh. Jože je na vojaškem dopustu in bi moral te dni oditi zopet k vojakom. Fant je začel tožiti o velikih bolečinah v trebuhu. Poklicali so zdravnika, ki je ugotovil, da je nesrečnežu od hudega udarca počilo črevesje. Črevesna tekočina se je razlila po trebušni votlini. Stanje težko poškodovanega je smrtno nevarno.

Po 4 letih v podzemeljski jami najden umorjenec. Posestniški sin Rudolf Pečauer iz Poljan pri Novem mestu se je podal v Auerspergov gozd Klingental, da bi po sedanjem običaju stikal za še neodkritimi podzemeljskimi jamami. Naletel je res na zasut vhod v jamo in je došel po preplezanju globine v dolg in vodoraven hodnik. Tukaj je zadel na razpadajoče človeško truplo. Javil je strašno najdbo sosedom in orožnikom. Preiskava je dognala, da gre za ostanke 64letnega zasebnika Franca Wuchte iz Občic pri Poljanah, ki so ga pogrešali že od majnika 1927. Wuchte se je bil malo prej vrnil iz Amerike in je rad pravil o svojih dolarskih prihrankih. V jami so našli pri Wuchtejevih ostankih še čevlje in klobuk ameriškega izvora in prazno, že preperelo denarnico. Ko je bil omenjeni izginil nenadoma, je bilo vse uverjeno, da gre za roparski umor. Osumljen je bil takrat zločina Wuchtejev sorodnik, katerega so pa radi pomanjkanja dokazov izpustili iz zapora in se je nato izselil v Argentino. Brez dvoma gre v tem slučaju za 4 leta prikrit zločin, ker dolarsko bogati stavec ne bo iskal sam smrti v še neodkritih podzemeljskih jamah.

Uzmoviči nad 100.000 Din vrednega plena pod ključem. Dne 10. novembra

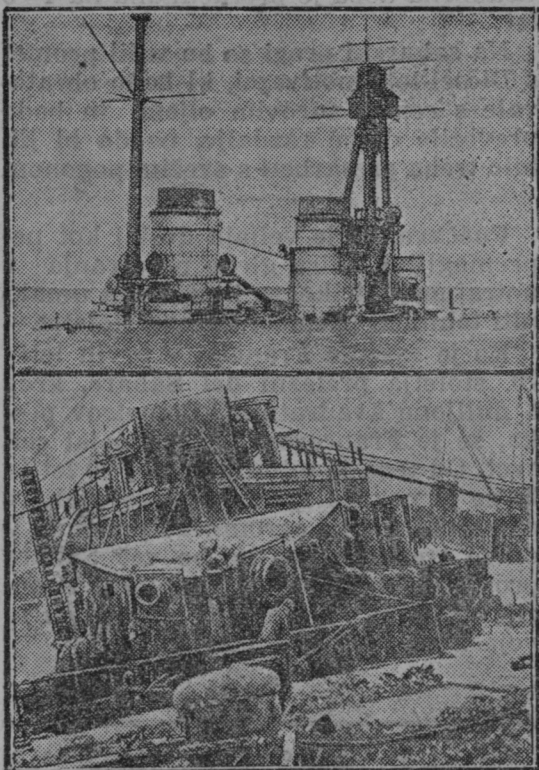
**Perilo, ki leži v omari,
kakor novo...**

Vsake gospodinje srce utrip-
lje veselo ... belo, kakor
sneg in dišeče po gozdu leži
perilo v omari ... kakor novo
je postalo v mehki, obilni peni
terpentinovega mila Gazela.
Fino terpentinovo olje, ki
je pridejano temu milu, je
pranje olajšalo in pospešilo.

**TERPENTINOVNO MILO
GAZELA**

pere zares čisto

GT.33

Nemci so koj po prevratu potopili pri Scapa Flow svoje bojne ladje. Sedaj te ladje dvigajo Angleži. Na sliki vidimo nemško križarko »Hindenburg« koj po potopljenju junija 1919 — spodaj ista ladja po 11 letih napol dvignjena.

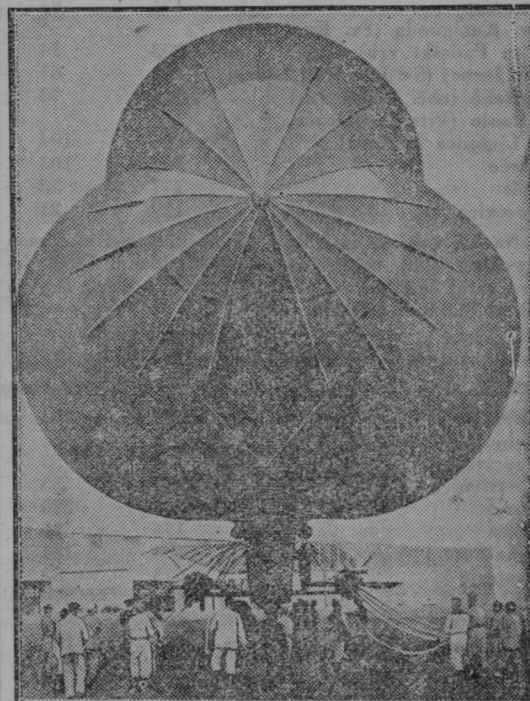
so zaprli orožniki iz mesta Kranj v vasi Črešnjice pri Podnartu vlomilsko družbo, ki je pokradla v Kranju in po širši okolici blaga za 100.000 Din. Gre za dva čehoslovaška državljana brata Katlan in za dve delavki.

Vlom. V Ježici na Kranjskem so obiskali v noči 12. novembra neznani vlomilci pekovskega mojstra Urbančiča in mu odnesli zlatnine in gotovine za 14 tisoč Din.

Dva konja utonila v Savi. Dne 10. t. m. je bil namenjen Janez Merslavič iz Mosteca z vprego dveh konj na brodu preko Save v Čateške toplice po drva v Vrbini. Med prevažanjem se je splašila ena kobila po vodi plavajočih vej, odskočila nazaj in voz je zadel v naglici in s tako silo ob stranski drog na brodu, da se je ta pretrgal in je padel v Savo voz ter oba vanj vprežena konja, ki sta utonila. Konja sta bila vredna 10.000 Din.

Kdor potrebuje okreplila, posebno kdor je zaposlen v zaprtih prostorih, ta se zanesljivo varuje z jačanjem mišic in kit, kakor tudi s pospešenjem krvnega toka s Fellerjevim Elsafluidom, tem preizkušenim domačim sredstvom. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velike specialne steklenice 62 Din brez daljnih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341. Savska banovina.

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, telefon 2358. Lastnik in vodja kirurg dr. Černič Mirko. Najmoderneje opremljen za operativne slučaje. Diatermija, višinsko solnce, tonizator, žarnica »Hala«, enterocleaner. 1464

Francoska mornariška zračna ladja je zašla v vihar in se je razbila ob prisiljenem pristanku.

Velike jaslice iz lesa za cerkev se dobijo po zelo ugodni ceni in pogoji v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Župni uradi, ki se zanimajo za to, naj pišejo po ponudbo.

Priporočamo trgovino Klanjšek Franjo v Mariboru, Glavni trg (zraven apoteke Sveti Arah). Tam dobite po znižani ceni raznovrstno blago za moške in ženske obleke, usnje, podplate in špecerijo. Pa tudi železnina se dobi tam zraven na oglu. 1616

Sv. Miklavž bo letos kupoval sledeče: šolske potreščine, pa lepe povestice. Tam, kjer je bogat, naj kupi Karl Maya. To bo veselja in čitanja za mlade in stare. Za Miklavža bodo že vse tri knjige Winnetou v posebni izdaji, z večbarvno naslovno sliko gotove. Cena knjigi posebne izdaje je Din 75.—. Tam, kjer pa bolj varčuje, bo pa kupil povesti Male knjižnice. Dosedaj je izšlo že sedem zvezkov: Hrabri krojač, V zemlji prtilikavcev, Aladin, Tone Paltič, Doživljaji starega zajca, Dva soseda, Nesrečni kraljevič. Vsak zvezek ima 32 strani, najmanj 10 slik in stane samo Din 2.—. (Pri naročilu je poslati denar ali znamke naprej.)

Kaj pa bo prinesel našim gospodarjem in gospodinjam? Kaj drugega, kot žepni koledar, vezan v celoplatno, gospodarju Kmetški koledar, gospodinji pa Gospodinjski koledar. (Pri naročilu je poslati za koledar Din 10.— v denarju ali znamkah naprej.)

Vse te knjige se dobijo v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Vsem dekliškim in Marijinim družbam. Na vodstva Marijinih družb smo razposlali Gospodinjski koledar na vpogled. Clanice, dajte si ga ogledati. Videle boste, da vam bo zelo ugajal. Zberite skupno naročilo po Din 10.— za koledar in pošljite, da koledar prejmete! Naročila sprejema Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Kar potrebujete, kupite lahko v Trgovskem domu Stermecki v Celju. Tu je velika izbira vsakovrstnega blaga in cene so take, da jih zmore vsakdo. V Trgovskem domu Stermecki se v teh težkih časih gleda na to, da se mnogo proda in to z malenkostnim dobičkom. To zamore samo oni, ki ima dnevno toliko kupcev, kakor jih ima to podjetje.

Zopet došlo novo blago po nepričakovano nizkih cenah. Oglejte si pred nakupom v Trgovnem Bazarju, Maribor, Vetrinjska 15. 376

*

Uradno ugotovljeni izidi volitev.

Srez Konjice.

Volišče	Vol. uprav.	Glasovalo
Čadram (Okoško in Oplotnica)	750	109
Skomarje	233	22
Kebelj (občina Kot)	221	47
Konjice I. (Bezina in Kon.-okol.)	613	136
Konjice II. (Konjice in Tepanje)	530	274
Loče (Loče in Zbelovo)	463	165
Prihova (Grušovje in Vrhole)	364	27
Stranice	171	84
Sv. Kunigunda (Sv. Kunigunda in Padeški vrh)	303	14
Sv. Jernej (Sv. Jernej in Laže)	254	61
Špičalič (obč. Tolsti vrh)	186	73
Vitanje (Vitanje, Brezen, Ljubnica in Paka)	486	194
Zreče	361	103
Žiče	177	58
Bezovica	129	21

Na 15 voliščih je bilo v 25 občinah pri skupnem številu volilnih upravičencev 5241 oddanih 1388 glasov, torej 26,40%, od teh 1350 glasov za Karla Gajška 38 za Maksa Goričarja.

Srez Šmarje pri Jelšah.

Volišče	Vol. uprav.	Glasovalo
Buče	311	61
Dobje	413	31
Koprivnica	101	53
Kostrivnica	357	55
Kozje	398	220
Križe	176	56
Loka-Zusem	308	181
Mestinje	613	52
Pilštanj	487	76
Podčetrtek	405	92
Podsreda	310	133
Ponikva	677	214
Prevorje	281	80
Rogaška Slatina	458	254
Rogatec	694	254
Sedlarjevo	255	107
Slivnica	400	97
Sv. Ema	357	21

Okrožni zdravnik.

Dr. Aleksej Novoseljsky

se je preselil iz Muretinc v svojo vilo pri Sv. Marjeti niže Ptuja pri Moškanjcih ter zopet redno ordinira za splošno medicino in zobozdravništvo.

Sv. Florijan	212	33
Sv. Križ pri Slatini	592	242
Sv. Peter pod Svetimi gorami	653	238
Sv. Stefan	271	50
Sv. Vid pri Planini	302	19
Sv. Vid pri Ponikvi	244	80
Šmarje I.	184	104
Šmarje II.	670	102
Zetale	563	142
Stoperce	218	41
Zibika	458	36
Skupaj (27.48)		3124

Srez Laško.

Volišče	Vol. uprav.	Glasovalo
Jurkloster	513	102
Sv. Krištof	923	267
Laško	280	251
Sv. Lenart	190	21
Loka	1143	739
Marija Gradec	749	146
Trbovlje	4979	3746
Dol	800	507
Skupaj	9577	5779

*

Čuda moderne — prometne tehnike.

Afriška puščava Sahara — pojm groze, pod katerim si predstavlja domišljija Evropejca brezmejno peščeno površino, na kateri je izključeno življenje in poživljajo podobo smrti le nekatere oaze (zeleni otoki v puščavi, kjer izvira voda in uspeva zelenje). Ogromna Sahara je v najnovejšem času spremenila strahotno obličje. Moderna tehnika je na delu, da premaga to puščavo. Dve veliki iznajdbi našega stoletja: avtomobil in radijo — sta pripomogli, da je prehod skozi peščeno morje lahek.

Dežela, v kateri so koprnela izsušena grla ljudi in živali po kapljicah vode, kjer je ogrožala vsako živo bitje neprestana žeja, je danes preskrbljena z vinom in z mineralno vodo. Potniku je dana možnost, da udobno potuje po puščavi. Ni se mu več treba bati napada na življenje ali denar. Ni mu treba več zasesti hrbita nerodne kamele, da potuje s karavano po nepreglednem pesku. Kakor je izginil konj s cest modernega mesta, spada tudi »barka puščave« — kamela — v preteklost.

Dve francoski potniški družbi

skrbita za prevoz turistov preko puščave. V velikih ter udobnih avtobusih s spalnimi kabinami je potovanje naglo. Električni ventilatorji skrbijo za hladnejši zrak v notrajnosti avtomobilov. One postojanke, po katerih so hrepenele poprej karavane z zadnjimi močmi, so danes opremljene s poslopji, ki so ob enem trdnjave in hoteli, ki nudijo potnikom snažne postelje in evropsko prehrano. Nepopisne težave so bile združene z gradbo puščavnih hotelov. Posamezni deli poslopij do zadnjega žreblija so bili izgotovljeni doma v Evropi. V Saharo so jih prepeljali na tovornih avtomobilih in jih postavili. Cele stavbe so iz zlozljivih delov, da jih je mogoče

takoj odstraniti ter prestaviti na drugo mesto.

Kako se vrši promet?

Razdaljo od južne meje afriške Alžirije do reke Niger, 2000 km, je mogoče sedaj prevoziti v 7 dneh. Promet vedno narašča. Leta 1920 so prevažali le 4 avtomobili redke potnike skozi puščavo, leta 1930 je že bilo v prometu 280 avtomobilov, v katerih si je ogledalo Saharo 5000 potnikov. Na glavnih postajah so zaloge živil, bencina, garaže ter popravilnice.

V prejšnjih časih je bila izpostavljena karavana, ki se je podala na pot skozi peščeno morje, večji nevarnosti nego ladja na odprtem morju; današnja saharska prometna sredstva so vsa opremljena z najbolj modernimi radijo-aparati. Kakor brodolomci na Oceanu pošiljajo tudi ponesrečeni saharski potniki po radiju klice na pomoč, da jih rešijo iz bližnjih in daljnih postaj rešilni avtomobili pogina v puščavskem pesku. Prometne črte so osigurane s stražnimi postajami, ki so med seboj v neprestanem stiku po radiju. Nekdajna varnostna straža na kamelah je zamenjana s četami, ki imajo na razpolago najhitrejša avtomobile.

Načrti saharske železnice.

Poživljeni so zopet načrti, ki stremijo za tem, premostiti Saharo z železnico. Za izvedbo železniške zveze se zanimata živahno francoski in italijanski kapital. Izhod saharske železnice ne bo iz južnega Maroka, ampak iz južne Alžirije. Proga bo dolga 1800 km in bode vezala Sudan — Kongo pokrajine s severnoafriško obalo. Pri gradbi železnice bo dnevno zaposlenih 5000 delavcev, ki bodo položili na dan 1,5 km tračnic. Gradbena doba je preračunana na 4—5 let.

Na saharski progi se bo vršil promet z Diesel-lokomotivami, ki bodo obratovale s cenim surovim oljem in bodo prevozile dolge razdalje, ne da bi jih bilo treba preskrbeti s svežim pogonom.

— —

Puščava, ki je veljala doslej kot nepremagljiva ovira glede prodiranja v notrajnost Afrike, se bo morala umakniti tehnični premoči našega stoletja.

Ko je zasedla Francija v prvih letih 20. stoletja pretežni del Sahare, krog 4 milijone kvadratnih kilometrov peska, se je Francozom tedaj smejal celi svet. Od tega je minulo komaj 30 let in že se je pokazalo, da je posest Sahare za razvoj Afrike ogromnega pomena. V onem trenutku, ko ne bo več Sahara prometna ovira, bo tudi položaj Francije v Afriki v prometno političnem in vojaškem oziru nedotakljiv.

*

Bolne žene dosežejo z uporabo naravnega »Franz Josefove grenčice« neovirano lahko iztrebljenje črevesa, kar često učinkuje izvanredno dobrodejno na obolele organe. Ustvaritelji klasičnih učnih knjig za ženske bolezni pišejo, da so ugodno učinkovanje »Franz Josefove vode« ugotovili z lastnimi preiskavami. »Franz Josefova voda« se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah. 10

NOVE POSTNE IN BRZOJAVNE PRISTOJBINE.

Na podlagi člena 3. zakona o pošti, brzokanju in telefonu je prometni minister v sporazumu s finančnim ministrom in s soglasjem predsednika ministrskega sveta sklenil, da se spodaj navedene poštno in brzokajne pristojbine takole izpremenijo:

V TUZEMSKEM PROMETU.

1. Pisma. A) V krajevnem prometu do 20 gr 1 Din, nad 20 gr kakor v medkrajevnem prometu. B) V medkrajevnem prometu do 20 gr 1.50 Din, nad 20 do 50 gr 2 Din, nad 50 do 250 gr 3.50 Din, nad 250 do 500 gr 5 Din, nad 500 do 1000 gr 10 Din.

2. Dopisnice, odprte, komad 75 par.

3. Priporočene pošiljke. A) Pristojbina za priporočeno v lokalnem prometu 2 Din. — B) Pristojbina za priporočeno v medkrajevnem prometu 3 Din.

4. Pisma z označeno vrednostjo. A) Po teži (kakor za priporočena pisma). B) Po vrednosti, dosedanje pristojbine.

5. Zavoji (paketi). A) Po teži, do 1 kg 3 Din, nad 1 kg do 5 kg 8 Din, nad 5 kg do 10 kg: prvi pas do 100 km 10 Din, drugi pas do 300 km 15 Din, tretji pas nad 300 km 20 Din. Nad 10 kg do 15 kg: prvi pas 15 Din, drugi pas 22 Din, tretji pas 36 Din. Nad 15 kg do 20 kg: prvi pas 30 Din, drugi pas 35 Din, tretji pas 40 Din. B) Po vrednosti: iste pristojbine kakor za pisma z označeno vrednostjo.

6. Nakaznice. A) Pristojbina za nakaznice znaša: do 50 Din 2 Din, do 100 Din 3 Din, do 300 Din 4 Din, do 500 Din 5 Din, do 1000 Din 6 Din, do 2000 Din 8 Din, do 3000 Din 9 Din, do 4000 Din 10 Din, do 5000 Din 12 Din. V tej pristojbini je vsebovana tudi pristojbina za izplačilo nakaznice na domu. — B) Pristojbina za izplačilo na domu, ki se bo pobirala od prejemnika samo za nakaznice iz inozemstva in za čekovne nakaznice, znaša: do 50 Din 0.5 Din, do 100 Din 1 Din, do 500 Din 2 Din.

7. Brzokajna služba. A) Pristojbina za besedo 0.60 Din. B) Pristojbina za potrdilo 2 Din. Najnižja pristojbina je tista, ki velja za brzokajko z 10 besedami.

V MEDNARODNEM PROMETU.

Priporočena pisma. Pristojbina za priporočeno v mednarodnem prometu znaša 4 Din. Sedaže pristojbine ostanejo še nadalje v veljavi, v kolikor niso izpremembe navedene. Plačevanje pristojbin se bo vršilo kakor dozdaj.

Vse nove pristojbine stopijo v veljavo dne 1. decembra 1931, razen pristojbin za zavoj nad 5 kg, ki stopijo v veljavo 1. marca 1932; do tega časa bo uprava pošte izdelala vse potrebno za določevanje pasov.

Podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva v Ljutomeru priredi v nedeljo dne 22. t. m., popoldne ob pol dveh v Stročji vasi pri posestnikih gg. Janšovcu in županu Bobnarju sadjarski tečaj o jesenskem opraviu v sadovnjakih za Pristavo, Stročjo vas, Nunsko grabo, Presiko itd. Tečaj vodi srezki referent g. Žnidarič, ki bo kazal pravilno sajenje dreves, snaženje, obrezovanje, gnojenje itd. Pridite vsi člani, posebno pa mladina! Dobrodošli tudi vsi prijatelji sadjarstva! Za slučaj slabega vremena se vrši tečaj naslednjo nedeljo dne 29. novembra.

*

J. V.

Dokončevanje sadnih škodljivcev v jeseni.

Deblo drevesa, ki mu pripada prenos redilnih snovi med koreninami in drevesno krono ter obratno, spada k najvažnejšim delom drevesa. Dovaja redilne snovi zemlje od sesalnih koreni-

Ne odlagajte!

Zahtevajte še danes ugodne ponudbe in po nizki ceni vsakovrstna sadna drevesa in vinske trte od drevesnice J. Gradišnik, Šmarjeta, pošta Celje.

nic k brstju in popju, a odvaja vse v listju drevesa potom solčnih žarkov nabrane snovi h koreninam. Da zamore deblo drevesa to svojo nalogo brezhibno rešiti, je vsekakor potrebno, da ga ohranimo v vsakem oziru delazmožno. Predvsem je potrebno, da je skorja čim gladkejša, da se nebroj malih luknjic, ki predstavljajo dihalne organe, ne zamaši. Žalosten je pogled na sadno drevje, posebno na razmeroma še mlado, katerega debela so pokrita z mahom in lišaji. Opozoril bi pri tej priliki posebno na drevje ob raznih naših cestah, ki napravi na ljubitelja sadnega drevja naravnost porazen vtis. Skorja je zgrbančena, suha skorja visi v odlomkih z debel, mah in lišaj si je pripravil najboljšo podlago za razvoj — drevje ne poganja več, polagoma odmira ali pa dobiva starikavo lice. Tako drevje ne more dihati ter je mnogo bolj sprejemljivo za razne bolezni ter posebno še za razne škodljivce, ki jim pomenja zanemarjeno drevje pravi raj in najboljše pribežališče za čim uspešnejše razmnoževanje.

Brezsrčno bi bilo, ako takemu drevju ne bi pomagali in skrbeli za to, da mu omogočimo pravilen razvoj. Od-

Fr. Ks. Meško:

Črna smrt.

VI.

Dnevi so lezli ljudem počasi in leno, kakor bi časov ura le še slabotno tiktakala in bi se namerala vsak hip ustaviti.

Julijsko solnce je žarelo in žgalo, da je vroča soparica, prava žerjavica, iz vse prepečene zemlje puhtela.

Pater Bernardin, ki je bil prišel prejšnjo pomlad iz osrednje redovne hiše na Dunaju v ptujski samostan in je prvi prinesel žalostno vest o morilki črni smrti, se je takega vročega popoldne proti koncu julija vračal z Dornave. Zjutraj je bil bral v dornavski podružnici sv. mašo, potem je na Dornavi in v sosednih vaseh bolnike spovedoval in na smrt pripravljaval.

Stopal je počasi. Bil je utrujen od dela, ves izmučen od vročine, in žalosten. Pred štirinajstimi dnevi mu je spodaj ob Ljutomeru kuga ugrabila mater. Izvedel je o njeni smrti, ko je bila že več dni v grobu. Zakaj za kugo umrle so takoj pokopali, in se nihče ni smel pogreba udeležiti. Dobrota je bila, da so jih

za to določeni pogrebci smeli na pokopališče nesti ali peljati — kjer je črna smrt silno razsajala, so jih pokopali večinoma kar zunaj pokopališča v skupnih grobovih in trupla ž živim apnom posuli. »Generalne instrukcije in proklamacije« so določale, da bi jih naj kar s krampi v grobe zavlekli.

Silno utrujenega se je čutil. In je premišljal, ni li smrt že tudi njeja zaznamovala. Morda ne bo materinega groba nikoli videl. A bi tako rad vsaj enkrat na njem pomolil.

Počasi so mu polzele med prsti jagode rožnega venca. Tiho in vdano je molil za dušni mir blage rajne. In tudi za vse, ki jih je danes spovedaval in sprevidel. Da bi jim Bog milostno zaželeno zdravje podelil; ali da bi jim vsaj smrtni boj olajšal, če so že smrti zapisani.

Utrudila ga je molitev, še bolj vročina, ki je kakor nevidni goreči valovi preplavljala vse polje in samotno, brezdrevesno cesto sredi polja.

Počasi, nekako okorno se je razgledal naokoli. In je videl vsepovsodi samo zapuščenosti, smrti sledove, nesreče bridki pečat. Grajsko polje je bilo pač obdelano, a ne prevestno; zakaj tudi moč valptove roke je oslabela ob grozi, ki je vso deželo polnila. Že huje zanemarjena je bila samostanska posesti: snopi rži in pšenice so še stali ali ležali po njivah. Kdo naj jih spravi? Najbolj zapuščena je bila za-

Biseri brez cene.

Arabec je v puščavi zgrešil pot in ni več vedel, ne kje je, ne kam mu je iti. Hrane in vode je imel le malo s seboj in zato se je pojavila huda žeja, potem pa še glad. Taval je sem in tja ter je željno gledal, če ne bi kje videl kake zelenice, kakega človeka. Naenkrat je zapazil v pesku sled karavane, ki je šla tod. Novo upanje se mu je vsililo v dušo. Mislil si je, da bo hodil po najdeni poti in da bo tako morda v kratkem času dohitel karavano. Ko je tako hodil, je naenkrat našel v pesku usnjato torbo. Brž jo je dvignil in je otipal skozi usnje, da je v njej dosti okroglih reči. »To

stranitev lubja in razkave skorje je neobhodno potrebna, istotako radikalno čiščenje mahu in lišaja, ako hočemo od drevja zahtevati, da nam sploh kaj rodi, in ako rodi, da je sad tudi zdrav, lepo razvit in brez škodljivcev, ki ga napadajo.

Vsakoletno škropljenje, oziroma mazanje debela in debelejših vej baš na jesen bo pripomoglo, da dobiva drevje, oziroma debela gladkejšo skorjo in da postane odpornejše napram raznim škodljivcem, oziroma zajedalcem. O jesenskem škropljenju drevja, oziroma mazanju debela in debelejših vej smo se že v enem prejšnjih člankov podrobneje bavili, ponovno hočemo le naglasiti, da imamo na razpolago nebroj izbornih in preizkušenih sredstev, katera lahko pridenemo k apnu in ilovici in s to brozgo dobro namažemo vsa debela in debelejša veja kolikor mogoče visoko. Kot izboren pridatek pri mazanju debel se je izkazal »Garkon«, ki se izdeluje v Celju. Z mazanjem samim pa ne obvarujemo samo posebno mlajše drevje pred pozebo, ampak dosežemo še poleg tega gladko in zdravo kožokar je baš za deblo najvažnejše.

Često zrastejo iz debela poganjki, ki jih je treba na vsak način odstraniti, ker odvzemajo radi ugodne lege preveč soka in se vsled tega bujno razraščajo.

Za pravilno rast mladega drevja je velike važnosti nadalje, da ga pravilno privežemo h kolu. Ne privezujemo mladega drevja morda z žico, ki se hitro zaje v deblo in povzroča zastoj v prevajanju snovi, oziroma ne privezujemo debela tako, da onemogoča vez enakomerni razvoj debeline debela. Pripomočki za privezovanje mladega debela h kolu naj bodo nekoliko elastični in se naj po potrebi obnovijo. Najcenejše je vsekakor vezanje z vrbovjem, samo da je življenjska doba istega kratka.

Pri drevju na eksponiranih mestih, kakor cestah, travnikih itd. je potrebno, da se debela zavarujejo, kar napra-

vimo na ta način, da jih obdamo s kolčki, ki jih povežemo zgóraj in v sredini med seboj. V zadnjem času se vporablja tudi že izgotovljene žične ograje v višini 1 do 1 in pol metra, katere je mogoče prav hitro sklopiti.

(Dalje sledi.)

★

Kotnik Zorko:

Vtisi s poučnega potovanja živinorejcev v Avstrijo.

(Dalje.)

Hitro je potekel večer in podati smo se morali v Breže, kjer je bilo za nas že pripravljeno prenočišče. Razdelili so nas v posamezne hotele in gostilne. Čeravno smo bili utrujeni, se vendar še nismo podali spat, ampak smo se pomenkovali s tamošnjimi ljudmi, ki so nam razkladali tamošnje gospodarske razmere. Ako ravno večinoma sami veliki posestniki, vendar občutijo današnjo krizo mogoče bolj, ko drugi mali posestniki. Položaj za kmeta v Avstriji ni rožnat. S strahom gledajo v bodočnost. Posebno jih tarejo davki, ki so še višji, kakor pri nas. Govorili so popolnoma odkrito, brez vsakega olepšavanja ali pretiravanja.

Poseben problem in nevaren problem je — brezposelnost. Ti ljudje morajo živeti — in na koga drugega pade to breme, ko na kmeta. Tukaj se posebno dobro vidi, da je res ravno kmet steber države. Toda razmere so že tako daleč, da je vprašanje, če bo kmet to tudi vzdržal.

Seveda pa ne smemo misliti, da so v teh okrajih sami veleposestniki. Ne, povprečno računajo v teh krajih, da pride na enega posestnika 10 do 15 glav živine. Svinj seveda več.

23. septembra.

Drugo jutro smo se podali v okolico Brež. Ogleдали smo si najprvo posestvo g. Nagele. Novost za nas je bila jama za ensilažo in sicer kar tam, kjer za to pripravljena krma raste. Ta jama je popolnoma enostavno narajena. Globoka pol metra, široka 4 metre in

nekaj nad 10 metrov dolga. Prednost te jame je v tem, da ne stane mnogo, da se narediti kar na mestu, kjer krma raste in da se prst, ki se izkoplje, porabi zato, da se potem, ko je že vsa krma skupaj in stlačena, s to prstjo pokrije. Taka naprava bi bila priporočljiva tudi našim posestnikom, ker je popolnoma enostavna in poceni.

Po tem ogledu smo se podali na njegovo planinsko posestvo, ki leži okoli 1200 metrov visoko. Tu se nahaja tudi mlekarška šola — Melkereichule. To šolo obiskuje po 16 fantov od začetka oktobra do konca marca. Na tem posestvu ima g. Nagele 21 krav, 21 telet in nekaj svinj. Ko smo prispeli na planinski pašnik, nas je iznenadilo lepo ubrano zvonjenje. Kmalu smo videli, krave so bile ravno na pašni, da ima vsaka krava okrog vratu širok usnjen trak, na katerega je pritrjen zvonček. Vsak zvonček pa ima drug glas. Še neko drugo posebnost smo opazili. V ograjenem prostoru je bilo okrog 50 drevesc. Na prvi pogled bi človek lahko zamenjal ta drevesca, seveda po obliki listov, z mladimi kostanjevimi drevesci, po debelu z višnjami. Ko pa smo si pogledali drevesca pobliže, smo takoj uganili, da so to neke vrste črešnje. In res, to so takozvane Knorpelkirsche, ki so zrele šele v avgustu. Posestnik jih je naročil iz Tirolskega. Imajo pa to prednost, da pridejo v tem času na trg brez konkurence in se prav dobro vnovčijo.

St. Salvator.

Prišedši s planine, smo obiskali veliko živinsko razstavo marijadvorske pasme, ki jo je priredila zveza živinorejskih zadrug.

Zdelo se nam je, da je ta razstava nekaj kmečki praznik. Dopoldne se je vršil ogled živine po komisijah. V teh komisijah imajo veliko besedo kmetje sami in to seveda praktični živinorejci. Po ogledu se je vršilo določevanje nagrad.

Živine je bilo zelo mnogo na razstavnem prostoru. In to samo prvovrstna živina. Razdeljena je bila po oddelkih — stari biki, mladi biki, krave, telice itd. Določevanje se vrši po sistemu 20 točk. Ozira se pri tem posebno na rodovnik, mlečnost, na tvorbo mesa itd. Pravijo, da je na ta način sodba pravilnejša. To določevanje je seveda lažje že radi tega,

so gotovo dateljni ali orehi, si je mislil in vesel je bil, da bo našel vendar nekaj hrane. S tresočo se roko je začel odpirati torbo. Kaj je našel v njej? Sami veliki, dragoceni biseri so se svetili iz torbe. Kako bi se bil Arabec drugače razveselil tega, kar je našel, zdaj pa je vzdihnil: »Oh, samo biseri so!« in je torbo brezbrizno zopet vrgel v stran. Tako se včasih izpremeni cena predmetov!

Kdo je ukradel ribe?

zmanjkalo precejšnje število najlepših rib. Ogorčenost je bila splošna, ker so vaščani zelo pazili na ribe, da jim prinese prodaja za

sebna last. Večinoma nepožeto je stalo in ležalo žito na njivah in se je v grozni soparici parilo in pražilo.

Kdo bi naj tudi delal? Ali smrti zapisani? In za koga bi naj spravljali? Za smrt? Za mrliča? Zakaj kdo bo jutri še živ, kdo mrtev? Kdo bo kruh jedel, kdo bo črvom hrana?

Ljudje so rajši pili, peli in plesali, ali obupavali, preklinjali sebe, svet in Boga. Drugi so romali od cerkve do cerkve, da bi s pokoro in molitvami od Boga usmiljenje izprosili in izsilili. Preklečali so, posamič ali v gručah, po dneve in dolge noči pred poljskimi kapelicami in znamenji na križpotih, molili, ječali, po usmiljenju zdihovali in kričali. Marsikogar se je od dolgega posta, od telesne izmučenosti in duševne napetosti in groze lotila verska blaznost. Vzel je bič, vrv ali palico, tudi železo, kar je pač dobil in najprej našel. Slekkel se je sredi ceste, pred križem ali kapelico, in se je do krvi, do popolne onemoglosti bičal.

»Sedaj mi moraš prizanesti, o Bog, če si res usmiljen ali vsaj pravičen! Poslal si angela svojemu Sinu, ko si videl, kako na Oljski gori v strašnih bolečinah in v krvi omaguje, usmili se tudi mene! Prizanesi, prizanesi!«

Kakor nalezljiva bolezen, kakor črna smrt sama, se je ta blaznost in besnost prijemala še drugih. In so bičali drug drugega, moški žene, dekleta

in deklice, ženske može, fante in dečke. Padale so vse meje dostojnosti in sramu. Prav tisti, ki so tako glasno in vsiljivo k Bogu za usmiljenje kričali, so tepali vse njegove zapovedi. Kakor bi se nebesom in Bogu v lice rožali, kakor bi z molitvami njegovo moč zasramovali, so med molitvami in zdihi vsi zblazneli grešili. Kakor če bi vode nenadoma začele teči po strugah navzgor, je bilo vse narobe.

Polje je ob tem ostalo neobdelano. Zemlja, mati in rednica, se je čutila zapuščeno in užaljeno. Pa je svoj blagoslov odrekla. Še kar je pognalo in vzkliko, ni raslo. Dih smrti je moril tudi v prirodi. Vse je zvenelo, vse usehnilo, kamor je stopila, kjer je šla mimo nevidna morilka, romajoča in moreča po deželi od jutra do večera, od večera do zore, od vzhoda do zahoda, od juga do severa.

Od zgoraj pa je žgal in palil srd božji v solncu, romajočem po neskončni, goreči puščavi nebesni polagoma in leno, kakor bi bilo tudi na smrt utrujeno ali do otrpelosti in ohromelosti zavzeto in prestrašeno po strašni moriji, ki jo je zrla na zemlji.

Pod tem pekočim nebeškim ognjem je oče Bernardin počasi prišel v mesto, do cerkvice sv. Ožbalt, sezidane na mestu, kjer je leta 856 škof Ožbalt na razvalinah starega Marsovega templja postavil kapelico svojemu patronu na čast.

V žalostne misli zatopljen, razmišljajoč, kaj čas

ker vodijo rodovnik in druge za to uvedene knjige zanesljivi ljudje, ki so nastavljeni ter plačani od glavne zveze. Imenujejo se Tierzuchtleiter. Posamezne zadruga imajo navadno do 30 članov. In tako lahko tekom enega meseca pride ta nastavljenec k vsakemu članu enkrat in uredi vse, kar je pač potrebno. Vsak član mu da iz svojega hrano in prenočišče. Imajo pa ti ljudje tudi nalog, da živinorejca informirajo o vsem, kar je potrebno. Da pa so za ta poklic dovolj izobraženi, se vrše za nje posebni kurzi, v katerih dobe vsa potrebna pojasnila in potem vsled tega kmetu lažje nasvetujejo, kar je le njemu v korist. Za celo zvezo pa je Tierzuchtleiter že zgoraj imenovani ing. Lagner.

Ob razstavnem prostoru igra ves čas neumorno tudi kmečka godba, ki tako povzdigne celo razstavo.

Ko je bilo ocenjevanje pri kraju, se je začelo z razdelitvijo nagrad. Pred razdelitvijo je pozdravil navzoče zastopnike deželne vlade, živinorejce in tudi nas Jugoslovane gosp. Nagele, ki je načelnik tamkajšnje zadruga. Nato so se izvršili pozdravi vladnih zastopnikov, deželnega predsednika Šumija, okrajnega glavarja in drugih. Predsednik celokupne komisije je nato še v kratkem pojasnil, kolik je napredek od zadnje razstave, kritiziral napake, ki se naj skušajo odpraviti. Vse to je govoril iz strokovnega stališča.

(Dalje prihodnjič.)

*

Kaj in kako naj čitamo?

Ni je šole, ki bi bila sama dovršila izobrazbo človeka. Zato ima vsak posameznik dolžnost, da se neprenehoma trudi za svojo izobrazbo in želeži je, da bi storil to vsakdo tja do pozne starosti.

Najvažnejše sredstvo za nadaljnjo izobrazbo je dobro čitavo. Ni pa vseeno, kaj čitamo in kako. Čitavo lahko pri-

merjamo telesni hrani, ki mora biti primerno izbrana, pravilno podana in dobro prebavljena, če hočemo, da koristimo telesu. Zato je umestno vprašanje, kaj in kako naj čitamo?

Obči namen čitanja je, vzuditi in podžigati v nas ljubezen do vsega, kar je resnično, dobro, lepo in plemenito. Nadalje naj čitanje poveča in izoblikuje naše obzorje, nam pripomore, da obogati naše znanje, utrdi naj naše nazore, pospešuje našo okretnost v osebnem kakor pismenem občevarju in končno naj čitanje prijetno izpolni naše proste urce, v katere se tako rad prikrade poguben dolg čas. Da se nam pa posreči dosega tega končnega cilja, moramo strogo paziti na to, da čitamo le dobre knjige in izključimo iz našega čitiva vse, kar žali naš verski čut, kar ni dostojno in kar prekomerno razburja naše misli. Akoravno niso vse knjige enako dobre ali slabe, vendar sejejo dobro in slabo seme.

Vsakemu telesu ne prija ista hrana. Starost in spol zahtevata mnogokrat kaj različnega. Isto je s čitivom. Za naše žene in dekleta so poleg katoliškega časopisja priporočljive knjige in listi verske, npravstvene in poučne vsebine.

Mnogo lepega in poučnega nudijo svojim čitateljicam s posebnim obzirom na zahtevo doraščajoče poukaželjne ženske mladine. Njih članki polagajo vso pozornost na žensko mišljenje in čuvstvovanje.

Ne morem vas pa dovolj svariti pred onimi knjigami in lističi, ki jih ponujajo razna brezvestna čifutska podjetja po svojih agentih pod najlepšimi imeni po hišah. To je »šund«, ki ga nobena poštena ženska ne vzame v roke.

Hvala Bogu imamo Slovenci dovolj dobrih časnikov in knjig. Imamo po zaslugi naših vrlih prosvetnih delavcev svoja katoliška izobraževalna društva in Prosvetne knjižnice. Proti matenkostni izposojnini dobiš dobro čitavo domačih pisateljev in prevode najboljših tujih književnikov. Pomni, da vse

kar ti nudijo naše Prosvetne knjižnice čitaš brez skrbi, ker more prestati vse kar najde prostor tukaj strogo preskušeno vestnih preglednikov.

Ni pa samo važno, kaj da čitaš, mnogo važnejše je, kako da čitaš.

Čitati je treba vstrajno in z razumom. Le počasno, pozorno, premišljeno in morda tudi ponosno čitanje je koristno, medtem ko je površno, brezmiselno preletevanje čitiva edino le sredstvo za ubijanje časa, ki je tako popolnoma izgubljen.

Priporočljivo je čitanje s svinčnikom v roki in pripravljeno beležnico. Vse, kar se ti doumeva poučno, kar vzbuja tvoje posebno zanimanje, dobri nasveti in navodila, vse to lepo izpiši v poseben zvezek. Letošnji Gospodinjski koledar ima v to svrhu celih 60 praznih strani. Tako imaš vse lepo skupaj in ti bo koristilo še v poznih letih ter razveselilo ob spominu na nekdanje dni.

Za obseg čitanja se morajo upoštevati domače razmere. Glavno pravilo naj vedno bo to, da preko čitanja nikdo ne sme zanemarjati svojega dela. Ne čitaj torej pred in med delom, temveč vedno po dobro izvršenem opravilu. Delo ne sme trpeti radi čitanja. Vendar si pa priden in razumen človek udeli delo tako, da najde tudi urco počitka, ki ga uporabi za svojo nadaljnjo izobrazbo pri svoji najboljši prijateljici — dobri knjigi.

Prosenka kaša je kaj izvrstna jed, tečna in zdrava za deco in za odrasle. Kardarkoli pride na mizo je dobrodošla, naj si bo samo zabeljena, na mleku kuhana, češpljeva ali gobova.

Češpljeva kaša. V mlačni vodi oprane suhe češplje (slive) pristavi in skuha do mehkega. Dodaj potrebno množino prebrane kaše, kuhaj počasi in mešaj, da se ne prismoči. Gotovo jed zabeli z vročo zaseko ali vročim maslom.

Gobova kaša. Prebrane suhe gobe popari dvakrat s kropom, ocedi in pri-

prinese, prinese li skoro konec strašnega pomora, ni pazil pater na nič okoli sebe. Sicer tako ni bilo nikogar na cesti. Prazna in zapuščena je ležala pred njim, kakor bi bil ves svet izumrl in bi ostal on sam na zemlji, da roma in moli po teh s prokletstvom udarjenih krajih.

Pač, čuj! V bližini se je oglašil tenek, bridek jok. Sunkoma se je menih zbudil iz sanj, naglo, skoro plašno se ozrl. Glej, nekaj korakov pred njim sedi drobno dekletce. Joka, s predpasnikom si solze briše; ne samo solze, kri, ker ji je lice močno okrvavljeno.

Že je stal pater tik nje.

»Kaj ti je, mala?«

Dvoje velikih vročih oči mu je zastrmelo naproti izmed krvi, ki ji je vrela iz rane na čelu; tudi iz nosa ji je tekla kri.

»Bolna je. Iz oči ji gleda vročica, predhodnica in znanilka črne smrti.«

Sklonil se je k nji ljubeče kakor mlada mati k bolnemu otroku. Še mehkeje je ponovil:

»Kaj se ti je zgodilo, ubogo dete?«

»Ne morem dalje ... Padla sem ... Na steklenico sem padla in jo ubila ... Tukaj me boli — s steklenico sem se ranila ... Hudo me boli ...«

V poltistem ihtenju so se ji izgubile besede.

Menih je pokleknil ob nji. Iz žepa je potegnil robec in brisal jokajočemu otroku kri s čela in lic.

»A kam si nesla steklenico?«

»Anica me je poslala po zdravnika za mamó. Ona ne more od doma, mora mami streči ... Odkod? Iz Kicarja sem ... Da, mama so hudo bolni. Ponoči so skoro umrli. Anica se boji, da jih je črna smrt ... Ah, če bi mama umrla!«

Zaihtela je glasneje in bridkeje.

»Ne bodo, dragi otrok. A kako ti je ime?«

»Pavlica, gospod ... A mislite, da ne bodo?«

»Upam, da ne bodo. Bog ti jih bo ohranil, če si pridna, Pavlica.«

»Sem,« je jokalo dekletce. »Zmerom sem jih rada ubogala. Tudi Anica. Tako radi vsa jih imeli ... Da, same tri smo, oče so že mrtvi. Anica mi je dala denar in steklenico in je rekla: Pojdi v mesto, prinesi mami zdravila.«

Govorila je sunkoma, vsa drhteča v vročici. Strmela je pred se tako čudno, da se je zdelo, kakor da niti ne ve, da govori in kaj govori.

»In si že bila v mestu?«

»Nisem. Strašno težko sem hodila. A do sem sem prišla. Tukaj pa mi je postalo črno pred očmi in sem padla. Tako blizu mestu sem že. Pa vendar nisem mogla dalje. Še steklenico sem ubila. Mati pa doma trpijo. In če med tem umrejo!«

»Ne, ne, Pavlica. A če bi, saj te v nebesih počakajo.«

Veliki petek dobiček v občinsko blagajno. Sum je padel na tri postopake, ki so jih sicer videli večkrat v bližini ribnika, a dokazati se jim ni dalo nič. Župan, stari in izkušeni mož, si je dal privedi vse tri osumljence. Gledal jim je dolgo strogo v obraz, potem pa rekel: »Čujete, možje, vi ste tu kakor pri sodnji in vedite, da ne delam dolgih ceremonij. Zato vam rečem, naj tisti, ki je ribe kradel, ostane tu, oni drugi pa takoj ven! Županove besede in njegov strogi obraz so tako vplivali na postopake, da sta dva takoj skočila skozi vrata ven, tretji pa je ves blede in prepaden ostal v sobi. Bil je tat.

stavi s primerno množino vode. Kuhaj gobe pol ure, dodaj kašo, soli in skuhaj mehko. Goto o jed začini z vročo zaseko ali maslom.

Ajdov parnik. V skodelici mlačnega mleka raztopi 3—4 deke kvasa, dodaj pol kavne žličke sladkorja in toliko moke, da nastane redko tekoče testo. Medtem ko ta kvavec vzhaja obrisi z vrelinim mlekom en in pol litra ajdove moke. Ko je moka popolnoma hladna, primešaj toplo mast (razpusti 2 zvrhane žlici trde masti). K mlačnemu testu daj medtem vzhajani kvavec, 2 cela jajca, sol in toliko mleka, da nastane srednjegosto testo, katerega vtepaj s kuhalnico dobre četrt ure. Nato ga spravi v dobro omaščen lončen model, pusti vzhajati in speci v precej vroči pečici.

*

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto 14. novembra so pripeljali špeharji 142 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 13—14, slanina pa 13—15. Kmetje so pripeljali 14 voz krompirja po 0.50—1.50, 3 čebule po 4—5 (česen 10—16), 8 sena po 80—90, 5 otave 75—80, 2 ržene slame 65—70, 1 pšenične slame po 70. Pšenica 2, rž 1.50, ječmen 1.50, oves 1.25—1.50, koruza 1.50, proso 2.50, ajda 1.25, ajdovo pšeno 5, fižol 2—2.50. Kokoš 30—40, piščanci 26—60, raca 16—25, gos 40—80, puran 40—80. Gobe 1—2, grozdje 3—8, hruške 4—5, jabolka 2.50—5. Mleko 2—3, Smetana 10—12, surovo maslo 24—30. Med 14—20.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 13. novembra je bilo pripeljanih 217 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari, komad 30—70, 7—9 tednov 80—100, 3—4 mesece 150—240, 5—7 mesecev 300—400, 8 do 10 mesecev 450—500, 1 leto 570—700 Din. 1 kg žive teže po 6—7, mrtve teže 8—10 Din. Prodanih je bilo 123 svinj.

Mariborski živalski sejem dne 10. nov. 1931. Prignanih je bilo 18 konj, 12 bikov, 172 volov, 405 krav in 11 telet, skupaj 618 komadov. — Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmju so bile sledeče (za 1 kg žive teže): de-

beli voli od 4 do 5.50 Din, poldebeli 3 do 3.50 Din, plemenski 2.50 do 2.75 Din, biki za klanje 2.50 do 3.50 Din, klavne krave debele 2.75 do 4 Din, plemenske krave 2.50 do 3 Din, krave za klobasarje 1.50 do 2 Din, molzne krave 2.75 do 3 Din, breje krave 2.75 do 3 Din, mlada živina 3 do 4.75 Din. Prodanih je bilo 314 komadov, od teh za izvoz v Italijo 15 komadov.

Mesne cene v Mariboru za 1 kg: volovsko meso I. vrste 12 do 14 Din, II. vrste 8 do 10 Din, meso od bikov, krav in telic 6 do 7 Din, telečje meso I. vrste od 14 do 16 Din, II. vrste od 8 do 10 Din, svinjsko meso sveže od 10 do 22 Din.

*

Sedem izginulih zakladov.

Ogromna Afrika, kjer je cvetela že pred tisočletji visoka kultura, je še danes eden najmanj raziskanih delov sveta. Afrika hrani zelo mnogo skrivnosti, kojih sledi se opirajo na ustno izročilo domačinov in na iz predzgodovinske dobe izvirajoče pripovedke, deloma pa tudi na zgodovinsko verjetne zapiske. K skrivnostim črnega dela sveta (Afrika) spadajo sedmeri izginuli zakladi.

Srebrna in zlata polja.

Od 15. stoletja naprej se ponavlja trditve, da se nahaja nekje ob severnih bregovih afriške reke Sambesi neizmereno na srebru in zlatu bogato polje. Staroegipčanski zapiski omenjajo večkrat deželo Punt, ki je bila južno od izvirov reke Nil. Iz omenjene pokrajine so dobivali egiptovski faraoni v velikih množinah srebro ter zlato. Nekateri raziskovalci trdijo, da je označba Punt istovetna z v sv. pismu omenjenim imenom Ofir, ki je služil kraljici Sabi kot vir njenega nepopisnega bogastva na zlatu, srebru in dragocenih kamnih.

Pred 50 leti se je posrečilo nekaterim Portugalcem, ki so potovali po Afriki, da bi odkrili zaklade v Ofiru, da so res zadeli na obsežne podzemeljske hodni-

ke, ki so prikrivali brezštevilne kepe zlata, srebra in dragulje vseh mogočih vrst in vrednosti. Domačini, ki so služili Portugalcem kot kažipotni skozi težko dostopno in od zveri ogroženo pokrajino, so nosili najdene zaklade, s katerimi so se vračali iz skrivnostnih krajev presrečni raziskovalci. Na povratku pa so črni nosači in njih poglavarji zahrbtno pobili belokožce in jih oropali najdenih zakladov. Le enemu se je posrečilo, da je ušel živ. Pa tudi ta edini na življenju preostali ni mogel pozneje več zadeti na skrivnostne podzemeljske zakladnice.

Dolina dijamentov.

Med afriškimi lovci in potniki je razširjena vest, da je nekje v severno-zapadni smeri reke Oranie dijamentno polje. Leta 1870 je peljal tamkajšnji domačin angleškega lovca na leve v zahvalo za rešitev iz smrtne nevarnosti na kraj, kjer je res ono bajno skrivališče dijamentov. Oba moža sta se podala po zaklade na vozu, v katerega so bili vpreženi bivoli. Na sredini najbolj divjih džungel je odkril od zamorca spremljani Anglež reko. Iztesala sta si majhen čoln, v katerem sta nadaljevala vožnjo.

Pripeljala sta se v dolinico, ki je obdana od vseh strani od skalovja, ki je ognjeniškega izvora. Tukaj se je lovec na lastne oči prepričal, da je pravljica o dijamentni dolini resnična. Svetlihalo in bleščalo je v solnčni luči vse polno najlepših dijamentov kar na površju zemlje. Anglež si je napolnil žepe in nahrbtnik z dragulji.

Na povratku je raztrgal lovčevega črnega spremljevalca panter. Anglež je zadel po dolgem tavanju na naselbino domačinov, odkoder se mu je posrečilo, da se je vrnil živ v Kapstadt. Prodajal je dijamente za 70 milijonov Din. Nikomur ni zaupal skrivnosti. Hlepeč po še večjem bogastvu se je podal še v drugič proti izviru sreče. Med potjo je pa podlegel naporom potovanja. Njegovega trupla niso našli.

On to ve.

Tonček: »Veš, Anica, gospa Milen je najbolj revna v tej hiši. Niti malo kruha nima doma.«

Anica: »Ali veš ti to sigurno?«

Tonček: »Seve, saj me je bila mama poslala k njej, naj nam posodi kos kruha.«

Nič za to.

Micika pomaga mami in nese krožnik z juho iz kuhinje v sobo na mizo.

Mati: »Micika, če že neseš juho, ne smeš pomakati prstov vanjo.«

Micika: »O, nič za to. Saj juha ni močno vroča!«

»V nebesih?« je bolnica počasi, zamišljeno ponavljala. Videlo se je, da že težko govori, in da se ji misli že mešajo; po obilni izgubi krvi jo je zmagovala omotica... »O, če mama umrjejo, vzemi v nebesa še mene, ljubi Bogec... Mama... Mama...«

Šepetala je kakor v sanjah.

Pater se je trudil, da bi kri ustavil. Ves okrvavljen je že bil robec, okrvavljena rdeča, belopikasta obleka dekletina.

»Tukaj, gospod, vzemite to, prosim.«

Pater je iz dela raztreseno povzdignil glavo. In se je začudil, ko je zagledal pred seboj sedemnajst-, osemnajstletno dekle čudovite južne krasote. Malo zmedla se je, ko jo je pogledal. A velike, čudovito črne in plamteče oči so ga gledale vse nedolžne in vdane in so prosile isto, kar so bile pravkar prosile besede: »Vzemite! Ne zavrnite!«

»Prosim,« je dejal tiho, iztegnil roko in vzel svilnati, z dragimi čipkami obšiti robec, ki mu ga je ponujala drobna roka.

»Hvala, gospodična. Dobro delo ste storili.«

In je spet ljubeče brisal dekletu čelo in lica. A kakor bi se bil zdajci iz težkih blodnih misli zbudil in zavedel, je pogledal gospodično, še vedno tik nje-ga stoječo, in je zaprosil:

»Gospodična, ko bi odšli. Deklica je okužena.«

»A vi se ne bojite, gospod?«

»Ne bojim se, ne smem se bati. Svojo dolžnost vršim.«

»A če se okužite?«

»Pa umrjem. Kakor je božja volja. — Ponesem zdaj ubožico gor k cerkvi. V cerkveni lopi, v bližini Boga naj umrje, ako ji je smrt usojena, ne tu na cesti... A vi pojdite, prosim!«

»Vrnite mi robec.«

Menih se je prestrašil. Odtegnil je roko z robcem...

»Ne. Okužen je. Morali ga boste žrtvovati... A počakajte, tule imam svojega. Preprost je, slaba zamena bo za vašega. A če dovolite, prosim.«

»Dajte. Hvala, gospod.«

»Vam hvala, gospodična. Z Bogom!«

Nežno je dvignil bolno dekletce in jo nesel gor k cerkvi, okrog in okrog z grobovi obkroženi.

Deklica, Rahela, žida Arona Izerlina hči, je še stala na mestu in gledala za odhajajočim. Ko je izginil za visokim zidom pokopališča, se je počasi obrnila in šla vsa zamišljena v mesto. Tam je krenila dol proti Ogrskim mestnim vratom, kjer je stala stara, neznatna hišica njenega očeta, ob hiši pa obsežna skladišča, kamor je spravljala oče žito in druge poljske pridelke in vse, kar so mu od vseh strani kmetje prodajali, vozili in prinašali.

(Dalje prihodnjič.)

750milijonski zaklad.

Tretji ogromni in izginuli zaklad v Afriki je bil last kralja Lobengulla, ki je vladal nad plemenom Matavillov. Belokožci so stiskali poglavarja in radi tega je sklenil, da spravi svoj 750 milijonov Din vredni zaklad v zaboje in te zakoplje. Kar je sklenil, je tudi storil. Po njegovi smrti je znal samo eden človek za mesto, na katerem so bili zakopani zakladi. Vlada v Rodeziji je ponudila temu možu polovico zaklada, ako izda skrivnost. K izdaji pozvani je molčal kot grob, je umrl v ječi in odnesel skrivnost seboj na drugi svet.

Orjaški dijamant.

Celemu svetu znan je bil orjaški dijamant, ki je bil svojčas podarjen angleškemu kralju Edvardu VII. V Afriki je bilo tedaj obče razširjeno mnenje, da je to nebrušeno dijamantno darilo le polovica še mnogo večjega dragulja. Iskalec, kateremu se je bilo posrečilo, da je zadel na na celem svetu največji dijamant, je razpolovil dragocenost. Eno polovico je oddal ondotnemu upraviteljstvu dijamantnih jam, drugo polovico je pridržal in je ž njo srečno ubežal.

Grič dragocenih kamnov.

Najdišče najbolj dragocenih kamnov, ki so bili najdeni v Afriki tekom desetletij, je istotako skrivnost. Kroži pravljica o griču nekje v južni Afriki, iz katerega izvirajo te posebnosti.

Zaklad burske republike.

Nadaljna uganka je zaklad bivšega predsednika Transvaala, Pavla Krügerja. Ko so si podjarmili Angleži deželo, je zakopal stric Krüger zaklad burske republike na gotovem mestu. Da ta zaklad ni kaka bajka, so potrdili pred kratkem Krügerjevi sovrstniki, ki še živijo.

Ladja z zlatim tovorom.

Slednjič so vendarle odkrili ono mesto ob južnoafriški obali, na katerem se je potopila ladja »Grosvenor«. Ladja je vozila velik tovor zlata in dragocenih kamnov, a so jo pogoltnile morske globine z vsemi živimi bitji in z zakladom. Dosedaj so dvignili iz parnika le par kep zlata. Pravi zaklad še vedno počiva na morskem dnu in vsi dvigalni poskusi potapljačev so se do sedaj izjalovili.

*

OBČNI ZBOR PROSVETNE ZVEZE.

Mariborska prosvetna zveza ima svoj občni zbor v četrtek, 26. novembra. Zborovanje se vrši v Prosvetni dvorani Zadržne gospodarske banke v Mariboru. Začetek ob 10. uri predpoldne. Društva, fantovski krožki in dekl. zveze, vljudno povabljeni.

Občni zbor Cecilijinega društva v Mariboru se vrši v soboto, 21. novembra, ob 6. uri v dvorani zadružne gospodarske banke.

Sv. Jurij ob Ščavnici. V nedeljo 22. nov. bomo otvorili prvo zimsko sezono v novi dvorani pri Pergerju. Nič več nas ne bo zeblo, peči so že postavljene. Ta dan se bo mladeniška Marijina družba postavila s krasno igro »Žrtev spovedne molčečnosti.« Kdor hoče kaj lepega in spodbudnega videti, naj pride gledat! Vstopnino smo znižali na 6, 4, 3 Din. Med odmori svira tamburaški zbor.

Sv. Rupert v Slov. gor. Prosvetno društvo pri Sv. Rupetu v Slov. gor. priredi v nedeljo dne 22. novembra ob 15. uri (3. popolne) v prostorih nove šole 3 igre. 1. »Zamorec«, šaljivka, »Zaklad burka«, in »Satan« mistična igra v 1. dejanju. Igre so res lepe in podučljive. Še prijatelji naših katoliških fantov so najiskrenejše vabljeni. Sodeluje moški pevski zbor in tamburaški zbor. Odbor.

Sv. Tomaž pri Ormožu. V nedeljo, 22. t. m. priredi v Društvenem domu tukajšnje katoliško Izobražev. društvo ob 15. uri gledališko predstavo. Na sporedu so zanimive točke, kakor dve igri: »Čašica kave« v 1. dej. in »V posredovalnici« v 1. dej. ter petje. Ker sodelujejo pri prireditvi dekleta tukajšnje gospodinske šole, zato vas vabijo iste, vse, ki ste prijatelji poštene zabave, da pridete v obilnem številu. Ne bo nobenemu žal.

Ščistanj. V nedeljo dne 22. t. m. popoldne ob treh, vprizori tukajšnje Prosvetno društvo v dvorani Slomškovega doma veliko narodno igro »Zaklad«, ki v štirih dejanjih prikazuje borbo poštenosti s sebično grabežljivostjo. Igra je od prvega pa do zadnjega dejanja zelo napeta, mnogo lepih prizorov je vpletelih vmes, zraven pa je še obilo smeha. Nedeljska vprizoritev bo nudila občinstvu obilo lepega užitka. Zato vse vabimo k udeležbi!

*

Povest banke.

V našem listu smo že javili, da je prišla radi prevelikih dolgov največja rumunska banka »Marmaroš, Blank in drug« pod državno nadzorstvo. Dolgovi omenjenega denarnega zavoda znašajo 2 milijardi lejev.

Pred več desetletji je bila v majhnem karpatskem gnezdu neznatna trgovina z mešanim blagom, koje lastnik se je čutil nezadovoljnega v preozki okolici. Od tega je preteklo krog 100 let. Trgovec je hotel v svet, v Bukarešto, glavno mesto pokrajine, ki tedaj ni bilo večje nego vas, vendar mu je sijala bodočnost velemesta.

V stranski ulici bukareškega predmestja si je opremil naš trgovec svojo trgovinico.

Leta so minula. Nastopilo je l. 1848. Bukarešta je postala važno križišče med vzhodom in zapadom. Trgovina našega trgovca Jakoba Marmaroša se je veselila vedno boljšega obiska. Tukaj so kupci lahko plačali blago v rubljah ter tolarjih, v turških ter grških novcih. Jakob Marmaroš je poznal dobro vrednost denarja in njegove tozadevne beležke so bile nezmotljive.

Lepega dne se je oglašil v trgovini Jakob Löbl, ki se je predstavil kot agent iz Avstrije in se je ponudil kot kompanjon, ker se je Marmaroš ukvarjal tudi z izmenjavo denarja. Löbl je predlagal strogo ločitev poslov: on sam bi naj vodil bančne posle, Marmaroš bi pa naj trgoval še dalje z razno robo.

Na ta način je postal Löbl drug tvrde. Oba družabnika sta se med seboj izborno razumela.

Koncem revolucije leta 1848 so bili begunci prisiljeni, da so se naselili v Bukarešti. Prinesli so seboj tuj denar in novice iz tujine. Baš te novice so bile neprecenljive vrednosti za Löbla, ki jih je znal izrabljati.

Krog leta 1850 je živela v mestecu Pitesti rodbina Blank, ki je bila prešinjena od tedaj modernega duha. Eden od sinov, Mavricij, je študiral na Dunaju. Ko se je vrnil domov, mu je bilo 21 let. Dovršil je bil trgovsko akademijo in se je podkoval z bogatim znanjem. Posebno zanimanje je kazal za denarne zadeve. Iz Pitesti se je pripeljal v Bukarešto. Oglasil se je pri Marmarošu in Löblu in je ostal kot tretji v njuni družbi. V podjetju so že bili trije predstojniki: dva stara in eden mlad. Mladi je prinesel s seboj novega duha. Starejša gospoda nista bila za večja trgovanja. Moric Blank pa je zaslužil večkrat z eno potezo več nego ona dva celo leto.

Bančno podjetje Marmaroš je opustilo branjarijo, lotilo se je le dajatev posojil in trgovanja z denarjem.

Leta 1877 se je prelevila poprejšnja mešana trgovina v javno trgovsko družbo. Marmaroš in Löbl se umakneta iz ospredja, šef podjetja postane — Moric Blank. Podjetje je pričelo rasti z industrijskimi družbami, denar se je stekal v zavod v toliki množini, da je prevzel Blank lahko pretežno večino državnih posojil.

Ogromno podjetje je naraslo v največjo rumunsko banko. Stari Moric Blank je umrl leta 1929 v starosti 81 let.

Dedič je postal edini sin Aristid, ki je študiral v Parizu, Berlinu in v Londonu. Aristid pa je bolj pesnik in sanjač nego finančnik. Aristid Blank, finančni diktator pretežne večine rumunskih industrijskih podjetij in denarni zalagatelj rumunskih vlad, je spravil neverjetno bogato podjetje na rob propada ter pod državno nadzorstvo.

*

Ruše. Žalost je napolnila pretekli teden naša srca. Turobno je zazvenela pesem naših zvonov preko grobov in odjeknila od pohorskih vrhov. Zapnanjala je, da je nehalo biti blago srce župnikove matere gospe Marije Pšunder, roj. Trstenjak. 87 spomladi je preživela rajnica in in se že bližala 88. Toda Vsemogočni jo je poklical po plačilu za vse trude in opomine zlata. Vzorno in lepo je bilo njeno življenje ob strani sina duhovnika in hčerke gospodinje, zato pa je bila tudi njena smrt lepa. Saj pa je tudi bila mati duhovnikova. In čeprav da takim materam Bog več trpljenja, jim da tudi obilo milosti, da trpljenje zmorejo in z delom ter molitvijo pomagajo otroku do vzvišenega duhovniškega stanu. In lep pogreb so imeli naša mati, A. Gospodov jih je spremljal na zadnji poti. Počasti pa so njihovo zadnjo pot tudi zastopniki občine, ravnateljstvo tovarne, učiteljstvo s šolarji in ogromno drugih ljudi vseh slojev. Prijatelji so gospo Pšunder kropiti in spremiti k

večnemu počitku tudi sorodniki, prijatelji in znanci iz Mariboru in Ptuja. Cerkevni zbor je pod vodstvom organista Knupleža zapel pri hiši žalosti in ob grobu v srce segajoče žalostinke. In č. g. župnik Bračič iz Limbuša se je poslovil v lepih besedah od drage rajnice. Vsem, ki so pripomogli do tako lepega pogreba župnikovi materi in vsem darovalcem vencev in rož — iskren Bog plačaj!

Sv. Lovrenc na Pohorju. Tukaj se je poročila dne 4. t. m. Alojzija Verovnik z mladeničem Antonom Švajger. Za starešini sta bila: nevestin je bil njen stric Janez Mrak, ženinov pa njegov stric Anton Švajger. Mlademu paru želimo mnogo sreče in božjega blagoslova!

Sv. Trojica v Slov. gor. V soboto, 14. t. m. dopoldne je po kratki, mučni bolezni — vnetje ledvic — za ta svet zatisnila svoje trudne oči 55 let stara Dvoršak Julijana, posestnica-vdova v Spodnjem Porčiču. Ko smo po fari zvedeli za njeno prezgodnjo smrt, se nam je zdelo, kakor bi kdo z neusmiljeno roko iztrgal iz naše fare preblogo in predobro srce, in kar verjeti nismo mogli, da bi moglo to zlato srce prenehati biti. Bila je pokojna vzorna gospodinja, predobra mati in vzgojiteljica svojim trem ljubljnim otrokom, bila je neutrudljivo delavna, otroško verna ter je zmiraj imela za vsakega potrebnega prijazno besedo in darežljivo roko. Skrbela je za to, da se je v njeni hiši zmiraj molilo, redno hodilo k sveti maši in sv. zakramentom ter se smeli brati samo dobri in nabožni listi. Tudi cerkvi in samostanu je bila zmiraj velika dobrotnica. In sedaj si šla, dobra mamika k Bogu po večno plačilo. Naj ti bo ljubi Bog v nebesih plačnik za vse dobrote, ki si jih tako razsipno delila na vse strani. Hčerki, sinovoma in vsem sorodnikom pa bodi ob izgubi tako dobre mamike nebeski Oče tolažnik! Mi vsi pa, ki smo jo poznali, hočemo za njo moliti in jo ohraniti v najlepšem spominu. Naj počiva v miru v svetih nebesih!

Velika Nedelja. Umrl je 10. t. m. na Lešnici posestnik Florijan Kuharič. Dosegel je visoko starost 85 let. Živel je življenje, ki je bilo prijetno Bogu in vzgled bližnjemu. Zaupanje njegovih soobčanov ga je dvignilo na županski stol, ki mu je delal čast 35 let. Nad 30 let je branil pravice kmetijskega stanu v okrajnem zastopu, bil je dolga leta načelnik krajnega šolskega sveta pri Veliki Nedelji in na Runču in 20 let je kot cerkveni ključar upravljal cerkvene gorice v zadovoljstvu dušnih pastirjev in vseh faranov. Ob njegovem grobu se je zbrala cela velikonedeljska fara. G. kaplan je blagoslovil truplo na domu in ga spremljal proti župni cerkvi, kjer je pokojniku prišel nasproti velikonedeljski dekan z asistenco župnikov Bratuška iz Svetinj in Sketa od Sv. Marjete. V cerkvi mu je govoril v slovo ganljive besede g. dekan. Omenil je pokojnikovo notranje bogato življenje, ki ni poznalo napuha, da se je pa zmirom zavedal, da je človek in kot tak kriv pred Bogom. Njegova pot skozi življenje je bila zmiraj ravna brez omahovanja na levo ali desno. Florijanu Kuhariču, ki je bil vrl mož, želimo večni mir in pokoj!

Polenšak. Smrtna kosa nam je pobrala Franca Kuharja, čevljarkega mojstra na Polenšaku. Hiral je že od 1. maja, odkar se je ponorečil na Bledu. Bil je veselega značaja in povsod priljubljen kar je pričal posebno njegov pogreb, ki se je vršil ob lepi udeležbi njegovih prijateljev. Star je bil komaj 32 let in zapušča ženo in 4 nepreskrbljene otroke. Naj mu bo lahka domača zemlja, ki jo je tako iskreno ljubil.

Sv. Bolfank v Slov. goricah. V Bišu postajamo napredni. Tik banovinske ceste, blizu gostilne Ketiš je postalo živahno vrvenje. G. Muršič Konrad, podjeten mož, hoče postaviti parno žago, ki bo za naš okoliš velikega po-

mena. Ako bo količkaj ugodno vreme, upajo imeti do zime celo stavbo pod streho. Takoj v spomladi pa bo baje že začela obratovati žaga. Na vse strani smo imeli dosedaj daleč na žago, a vsemu temu bo zdaj odpomagano. Vsi smo mnenja, da se bo podjetniku splačalo postaviti na tem kraju žago. — Številnim živinorejcem je letos padlo precej živine in utrpjijo veliko škodo. V več slučajih je bil vzrok, da je govedo napelo radi preveč požrte hrane. — Mlinarju Muršak Tomažu v Črmlji je pogorelo minuli mesec gospodarsko poslopje. Škoda je krita z zavarovalnino. — Zadnje čase so se poslovili od nas naslednji farani: Muršec Franc, prevžitkar v Bišu; Jurša Treza, dobra mladenka iz Črmlje. V najboljših letih, doživela jih je 30, je po dolgi in zelo mučni bolezni zapustila to dolino solz. K večnemu počitku je legla tudi stara Toplakova mati iz Gomil pri Bišu. Vsi skupaj naj v miru počivajo! — Gospodarsko krizo vsak dan bolj občutimo. — Te dni se priporoča po naši fari »Karitas«, posmrtninsko zavarovanje. Z malimi mesečnimi prispevki, ki pa so vedno enaki, si lahko vsak zasigura v slučaju smrti katerega člana iz družine primerno podporo, ker jo reš vsak takrat najbolj potrebuje! Pristopajte k temu prekornemu društvu! Ne odlagajte, ker ne veste ne dneva, ne ure . . .!

Sv. Vid. Dne 12 tega meseca smo pokopali gospodarja Jakoba Gojkošek iz Trnovca. Mož je imel raka na želodcu. Pri njegovem pogrebu smo nabrali 100 Din za novo bogoslovje. To je letos že 88 mrljč v Zavrči. — V nedeljo se je priredila v Slov. domu lepa igra »Pri kapelici«. Prihodnja prireditev pa bo Miklavžev večer na 6 decembra. Že zdaj vljudno vabimo starše in otroke.

Svetinje. Kot celoletni naročnik sem prejel od uprave »Slovenskega Gospodarja« takoj izplačanih 1000 Din za povzročen mi požar od strele, dne 14. oktobra 1931. Upravi Slovenskega Gospodarja se tem potom najlepše zahvaljujem. Bog plačaj! Franc Novak, posestnik v Trsteniku.

Zročje pri Konjicah. V nedeljo, dne 22. t. m. bomo imeli pri nas posebno slovesnost. Ob pol 11. bo namreč slovesna blagoslovitev temeljito prenovljene župne cerkve. Vsa slikarska dela je posrečeno izdelal gosp. Vinko Vipotnik iz Zalca vsem v veselje. Glavni oltar je pa res mojstrski prenovil g. Alojzij Zoratti iz Maribora. Zlasti novemu tabernaklju se ne moremo načuditi. Mizarska dela je pa napravil g. Založnik ml. iz Konjic. — Sosedje in prijatelji, pridite se z nami veseliti ta dan.

Žetale. Na mali, a zelo prijetni gostiji Kužner Alojza in Butolen Marije, ki se je vršila v ponedeljek 9 nov. tega leta, so blagi gostje na pobudo očeta starešine Vogrinc Boštjana zbrali za dijaško semenišče v Mariboru 150 Din. Bog plačaj!

Vransko. Svatje na gostiji Škrabar Florijan iz Prapreč so zbrali za dijaško semenišče v Mariboru 200 Din, na gostiji Kolman-Karničnik v Stopniku pa Din 150. Bog povrni vsem! Živelj posnemovalci.

Vitanje. Imeli smo že enkrat sneg, ki se pa seveda ni mogel držati in bi bilo škoda repe in krompirja, ki ju še imajo nekateri zunaj. Vse svetnike smo obhajali bolj v znamenju krščanske žalosti. Naš cerkveni pevski zbor nas je pri procesiji in na pokopališču presenetil ter bi še bilo večkrat želeti kaj takega. Ko smo hodili po pokopališču, je pač vsakdo nekaj pogrešal in to bi bil, če že drugega ne, vsaj skromen križ za naše rajne padle med svetovno vojno. Na Vernih duš dan smo imeli sejem, ki je potekel današnjim razmeram primerno. Slabe cene, slaba kupčija. Manjkalo

seveda tudi ni uzmovičev, katere so pa naši orožniki hitro spravili pod svoje varstvo. Letina je bila hvala Bogu dobra ter so žitne in tudi kletne shrambe kolikor toliko polne. Pa tudi naši lovci so že napravili par pogonov s slabšim in boljšim uspehom. Pač tako kakor je lovska sreča. Za enkrat naj bo dovolj, pa še drugič več.

Paka nad Šalekom. Paka je miren kraj, dolina, ki se vije od Mislinja proti trgu Velenje. Po tej dolini vozi železnica že nad 30 let. Po njej teče otok Paka, po katerem plavajo bistro postrvice, pa Bog varuj, da bi kateri hotel katero prijeti za plavuti ali kako drugače. Je to strogo prepovedano! Lansko leto smo dobili tudi šolo. Po dolini vodi popotniška lepa banovinska cesta, katera nam napravljva večje preglavice, kakor železnica sama. To pa zaradi tega, ker je po novem zakonu prepovedano delati apnenice 20 metrov od ceste, in v tem je glavni naš zaslužek. Seveda bi bilo treba upoštevati, da lega ne prepušča, da bi se morali tako na široko ogibati ceste, ker je na nekaterih krajih cela dolina komaj tako široka. Torej lepa cesta! Po njej vozi tudi štirikrat dnevno avtobus, kateri je za naš kraj jako primeren, ker se lahko pripelje vsak do svojega doma, in se je tudi pocenil čisto po železniškem tarifu. Zadnje čase so se tudi precej oživelj vozovi.

Slivnica pri Celju. Dne 4. novembra je v celjski bolnici umrla 20letna hčerka tukajšnjega posestnika Frančiška Golob. Podlegla je operaciji. Trpela je čudovito potrpežljivo, brez strahu, kakor morejo le čista srca. Njeni duši želimo mir, njenim starišem pa naše sožalje!

Pišce. Ker že dolgo časa nismo ničesar poročali o našem društvu, bodo mislili bravci »Slovenskega Gospodarja«, da je že vse zapalo, kar pa ni res. Dne 9. avgusta je priredilo dr. Češnika veleigro »Pogodba« z velikim uspehom. Udeležba je bila nad vsako pričakovanje. Isto igro smo priredili dne 15. avgusta v dvorani g. Hönigsfelda na Bizeljskem, kjer je bil uspeh še mnogo večji. Ta dan je veljal tudi kot društven izlet. Udeležilo se ga je 15 fantov in deklet, ki so želi s svojim vzornim vedenjem splošno odobravanje. Gospod župnik Brvar nam je vsestransko pomagal. Hvala mu prav iskrena! 27. sept. smo igrali »Davek na samce«. Udeležba je bila dobra, smeha pa več ko dovolj. Pri tej igri je nastopila zadnjič gospodična Retzel Angela, ki je vneto delovala v društvu. Odšla je v Avstrijo. — Obe igri je režisiral in vodil, pa tudi sam igral v nekaterih vlogah naš delavni abiturient Petinčič Davorin. Za Božič pripravljamo večjo prireditev, »Rokovnjače«.

*

Vprašanja in odgovori.

Zelo številnim vpraševalcem glede volitev.

Odgovor:

Vsa vprašanja, ki se tičejo zadnjih volitev, bodo ostala nerešena, zato se naj na nas nihče ne jezi, ker nam ni mogoče odgovoriti.

S. K. v Sl. K.

Ali lahko kje dobim podporo za zdravljenje?

Odgovor:

Ako vam zdravnik predpiše bolnico, pa nimate sami s čim plačati, tedaj bo pač plačala občina. Na drugačen način se podpora ne daje.

Razglas.

Maribor, 14. nov. 1931.

Podpisani denarni zavodi so soglasno sklenili, obrestovati izza 1. januarja 1932 naprej do nadaljnjega hranilne vloge na knjižice in vloge v tekočem računu in sicer

po 5%
vloge brez odpovedi,

po 6½%
vloge proti trimesečni
odpovedi.

**Rentni davek plačujejo
zavodi sami!**

Odpovedni roki so objavljeni na oglasni deski podpisanih denarnih zavodov. 1622

Hranilnica dravske banovine v Mariboru,

Mestna hranilnica v Mariboru.

Posojilnica Maribor (Narodni dom).

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru.

Štajerska hranilnica in posojilnica v Mariboru (Slomškov trg).

Proda se radi nabave
elektrike nov bencin-
motor, 4 konjske sile.
Naslov v upravi lista.
1624

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, urade, kakor tudi večbarvne razglednice, barvotiske in druge v svojo stroko spadajoče tiskanice v latinici in cirilici

izvršuje

hitro, solidno in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

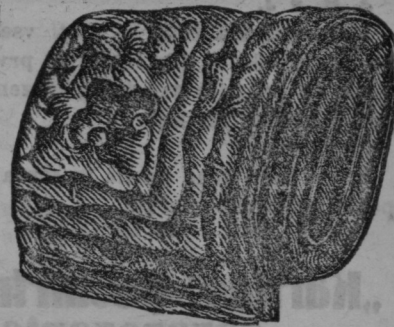
v Mariboru

Koroška c. 5

Cekov. račun
štev. 10.602

Telefon interurb. št. 2113

Za zimo

rabite tople odeje. Ne zamudite! Zahtevajte od

Trgovskega doma

R. Stermecki

Celje št. 24

veliki, ilustrovani cenik, v katerem so med drugim sledeče odeje: Ruž z molinom 120 Din, ruž s flanelom 130 Din, kambrik z molinom 125 Din, klot z molinom 128 Din, klot s klotom 140 Din nadalje tiger in flanel odeje, zastore, preproge in posteljne garniture po čudovito nizkih cenah.

Veliki, ilustrovani cenik zastonj!

Širite „Slov. Gospodarja“!

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor, Aleksandrova cesta št. 6

V lastni, novozgrajeni palači

Pred frančiškansko cerkvijo

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. -- Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu. -- Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

193

Denar naložite najboljše in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

r. z. z. n. z.

Ulica 10. oktobra

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog nad 62.000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premičnim in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev.

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!

J. H. v J.

Moja sedanja žena ni mati vseh mojih de-
seterih otrok, ki jih imam iz prvega zakona.
Vsak na polovico sva lastnika zemlje. Ali sva
prosta davka ali ne?

Odgovor:

Vi že, vaša žena pa ne in mora od polovice
posestva davek plačati.

„Karitas“ posmrtninsko zavarovanje.

Karitativna zveza v Ljubljani je ustanovila
posmrtninsko zavarovanje »Karitas«, in sicer
za lavantinsko in ljubljansko škofijo. S tem
zavarovanjem je mogoč vsem tudi manj pre-
možnim oskrbeti si dostojen pogreb in zapu-
stiti svojcem nekaj za prvo silo. V kolikih dru-
žinah nastane po smrti enega ali drugega člana
družine beda. Dolgotrajna bolezen izčrpa neka-
tere tako, da po smrti družinskega člana ni-
majo ostali svojci niti za najpotrebnejše. Tem
nudi »Karitas« od pomoč, ker dobijo takoj po
smrti zavarovanega člana posmrtnino. Pri nas
je ta način zavarovanja nov. Po nemških in
avstrijskih škofijah je pod okriljem karitativ-
ne zveze še več vpeljano posmrtninsko zavar-
vanje. V Nemčiji je bilo koncem leta 1930 nad
1.000.000 in v Avstriji nad 350.000 zavarovancev.
Tudi pri nas vključ temu, da se je šele pred
kratkim ustanovilo posmrtninsko zavarovanje,
šteje že precejšnje število zavarovancev, kar
kaže veliko zanimanje med ljudstvom. Da
more posmrtninsko zavarovanje »Karitas« za-
varovancem nuditi popolno jamstvo za njih
posmrtnino, je to zavarovanje priključeno
Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani, ki jamči za
vsako posamezno zavarovanje. Jamstvo zač-
nja že s plačilom prve premije. V slučaju, da
nastopi smrt vsled nezgode, se izplača takoj
dvojna zavarovalna vsota (do 40.000 Din). Po-
sebne ugodnosti nudi to zavarovanje družin-
am. Če sta zavarovana mož in žena, odnosno
en preživeli zakonec in en otrok, so vključeni
v zavarovanja tudi ostali otroci od dovršenega
drugega leta do doršenega 16. leta. V slučaju
smrti nezgode se pri dosmrtnem slučaju pre-
mij tudi za otroke izplača dvojna vsota. Po-
smrtnina za otroke pod 7 let starosti je
300 Din, za otroke preko 7 let pa 500 Din. V po-
smrtninsko zavarovanje »Karitas« more vsto-
piti vsaka zdrava oseba v starosti od 7 (15) do
(44) 80 let. Običajno zavarovanje nima čakal-
nega roka radi prestalih boleznih in radi manj
povoljnega zdravstvenega stanja se v gotovih
slučajih predpisuje eden do dveletni rok. S 65.
letom je predpisan enoletni čakalni rok. Če na-
stopi smrt v prvi polovici čakalnega roka, se
povrnejo plačane premije, če pa nastopi smrt
v drugi polovici čakalnega roka, se izplača
polovico zavarovalne vsote. Po preteku čakal-
nega roka, se ob smrti izplača popolna posmrtni-
na. Če nastopi smrt radi nezgode v čakalnem
roku, se takoj izplača dvojna zavarovalna vsota.
Posmrtnina se izplača takoj, ko se v redu

predloži potrdilo župnega urada o smrti za-
varovanca, zavarovalna listina in zadnja pre-
mijna pobotnica. Kdor želi še natančnejših
pojasnil, naj se obrne na zastopnika »Karitas«
(vsak zastopnik ima izkaznico) ali na posmrtni-
ninsko zavarovanje »Karitas« v Ljubljani, Po-
ljanska cesta 28 ali pa na Vzajemno zavar-
ovalnico, podružnico v Celju, ali glavni zastop
v Mariboru, Loška ulica 10.

Rabim viničarja s štirimi delavskimi močmi.
Se lahko takoj preseli. Naslov v upravi.

19., 20., 21. t. m. licitacija, več postelj, omar,
madrac, kuhinjske omare, kredence, stoli,
mize, posode, perila, divan, odeje. Stosma-
jerjeva ulica 5, na dvorišču desno. 1634

Čevljarskega pomočnika in vajenca, poštena
in marljiva sprejme takoj v službo Franc
Škerjanc, čevljarski mojster, Libanje, pošta
Ormož. 1635

V najem se da malo posestvo s hišo in gospo-
darskim poslopjem. Posestvo obsega približno
2 ali tudi 3 orale njiv, 3 ali tudi 4
orale travnikov. Najemnik si lahko nagrabi
stelje za lastno potrebo kolikor hoče v do-
mačem gozdu. Poslopje zidana, z opeko kri-
ta, v najboljšem stanju. V hiši dve sobi,
kuhinja, štedilnik, shramba, če treba se do-
da tudi zadnja soba, podstrešje. Hlev za 6
glav, listnjik, svinjski hlevi, klet, uta za
drva, kolarnica za vozove. Poleg hiše ne-
usahljiv studenec. Naslov v upravništvu.

Važno za šivilje, gospodinje in dekleta ormoš-
kega okraja! Lepo ročno delo je vsake go-
spodinje in vsakega dekleta ponos. Ako ho-
čete imeti res prav čedna ročna dela: sten-
ske, namizne prtiče, blazine in drugo, si
dajte predtiskati po najnovejših vzorcih
prav po ceni pri Miciki Alatič v Ormožu,
blizu župne cerkve. 1636

V vinogradski hišici v Bučki gorci oddam stan-
ovanje rokodelcema brez otrok pod pogo-
jem, da pomagata ob času tudi pri vinograd-
skem delu: Anton Cvenkel, Sv. Peter v Sa-
vinjski dolini. 1603

Starejše dekle, ki zna nekaj kuhati, išče službe
Gre tudi k orožnikom. Izve se pri hišniku
Pokojniškega zavoda 4. nadstropje, Maribor.

Vajenca za lončarsko obrt sprejme Franc Rajš,
lončar, Fram. 1626
Marija Vrabelj. 1628

ZAHVALA.

Po nepričakovani smrti mojega moža
moža **Simona Frangeš** sem sprejela od
LJUDSKE SAMOPOMOČI V MARIBORU
znatno pripadajočo podporo (vsled nez-
gode) takoj izplačano in priporočam
to prekristno društvo vsakomur v ne-
premišljen pristop, ako še ni njega
član. 1621
Njiverce pri Ptuj, 12. nov. 1931.
Terezija Frangeš.

Mlado, kmečko dekle, ki ima rado
otroke, se išče. Piše se naj na
naslov: Glavna pošta, poštni
predal 61, Maribor. 1637

Fran Strupi, Celje

Vam priporoča svojo bogato zalogo
steklene in porcelanaste posode, sve-
tiljk, ogledal, raznovrstnih šip, lepih
okvirov itd. — Prevzema vsakoršna
steklarska dela. — Najsolidnejše cene
in točna postrežba. 2

Na drobno!

Na debelo!

Sodarskega vajenca po-
štenih staršev sprejme
takoj Ramšak, Meljska
cesta 10, Maribor. 1633

Na prodaj ženski in
moški šivalni stroj z
garancijo. Zelo po ceni.
Mehanična delavnica
Moric Dadie, Vetrinjska
ulica 11, Maribor.

Vajenec se sprejme v
trgovini stekla in por-
celana. Ivan Kovačič,
Maribor, Koroška c. 10.

Javna zahvala. Podpisana Marija Vrabelj, vdo-
va nadučitelja pri Mali Nedelji, izrekam tu-
kajšnjemu g. zdravniku dr. Srečku Škerjanc
tem potom najiskrenejšo zahvalo za njegovo
ljubeznivo in požrtvovalno zdravljenje. Edi-
no njegovi spretnosti se imam zahvaliti, da
sem ozdravela vključ visoki starosti, vsled
česar ga priporočam vsakomur najtopljeje.

DR. JAN JURO

advokat v Mariboru,
je preselil svojo pisarno v

novi palačo OUZD
: nasproti sodnije :

Sodna ulica števil. 9

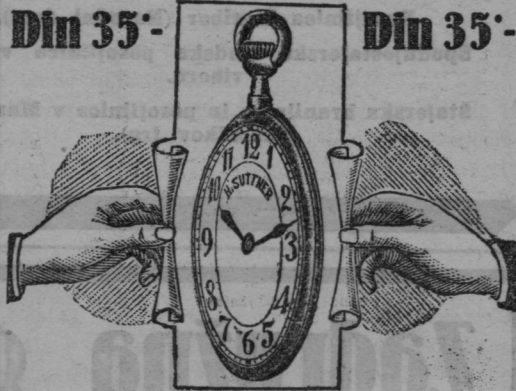
Jubilarna pozornost

staroznane tovarniške hiše Suttner je
nova žepna ura

ki jo vsak čitatelj lahko dobi že za

Din 35-

Din 35-

nadalje isto uro z radium svetlimi številčkami in
kazali za Din 45-.

**Novo bu-
dilko**
dobite za sa-
mo
Din 45-.

Četudi je ce-
za nizka, ima-
sta obe uri
dober stroj in
vsak bo za-
dovoljen.

Razpošilja se
po povzetju
ali se pošlje
denar naprej.

Vse to najdete za vsako ceno v velikem ilustrir-
nem krasnem ceniku, katerega dobite brezplačno.
ako javite Vaš natančen naslov tvrčki

H. SUTTNER, LJUBLJANA, BR. 992

V teku 34 let smo mnogo tisoč odjemalcev zadovoljili.

Noben riziko.
Izmenjava do-
voljena ali de-
nar nazaj.

Prave švicar-
ške žepne ure,
ure-zapestnice
(od Din 98-
naprej), bu-
dilke, stenske
ure, nihalke,
veržne prstane,
uhane, naki,
jedilna
orožja i. t. d.

Zahvala.

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih
prejeli povodom nenadomestljive izgube naše nad vse
ljubljenega žene, mame, sestre in svakinje, gospe

Jožefe Puhman

hišne posestnice,

za tolažilne obiske v dolgotrajni boleznih, za poklonje-
ne vence in cvetje ter za častno spremstvo na njeni
zadnji poti, se najtopljeje zahvalujemo. Posebna za-
hvala čast. g. župniku T. za duhovno tolažbo in čast.
g. msgr. prof. Vreže-tu za ganljivi nagrobni govor,
kakor tudi p. Paulu kot voditelju Izobraževalnega
društva, kakor celemu društvu.

Rošpoh, dne 16. novembra 1931.
1620

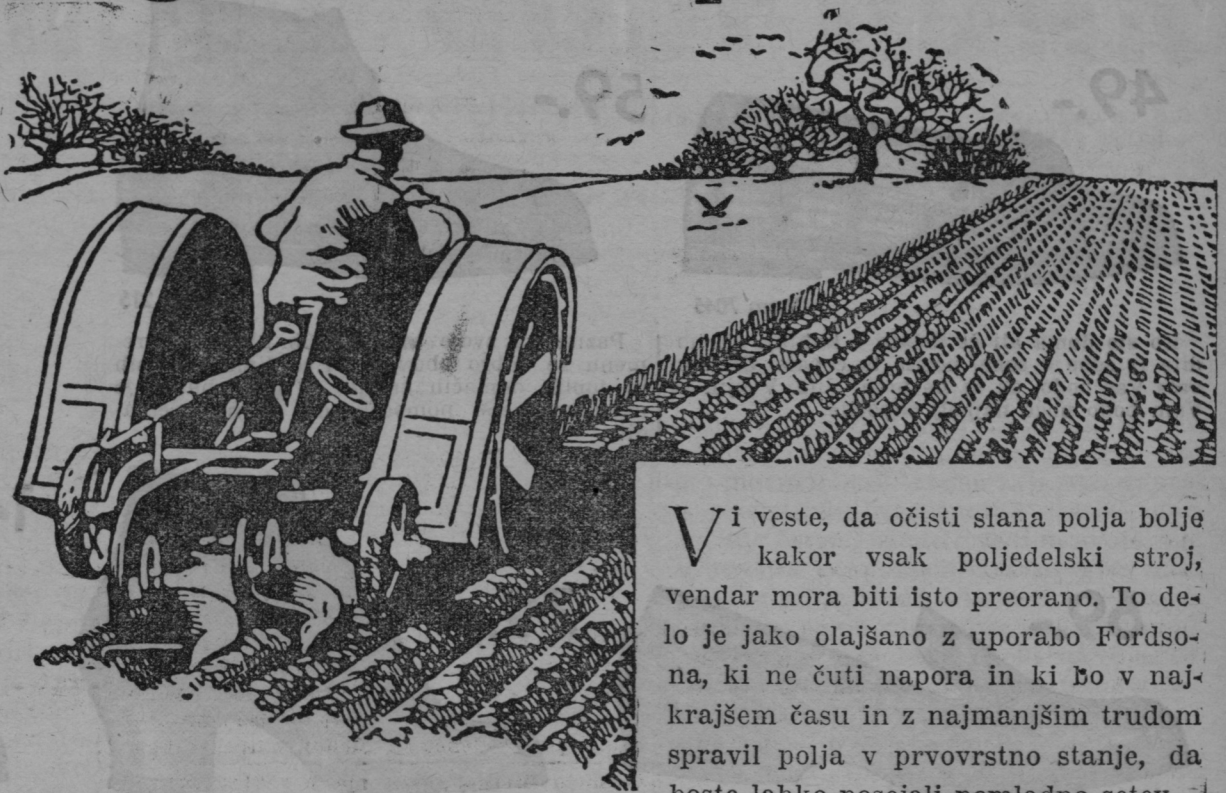
Žalujoci ostali.

Veliki bukov gozd se išče. Obran M., Maribor, Loška ulica 15. 1613

Lepo posestvo 18 oralov njiv ter gozdov, zidana hiša in gospodarska poslopja, se poceni proda v Polancih št. 16, p. Moškanjci, po domače Korenjakovi. 1614

Z I M A

ga ne ovira pri delu!

Vi veste, da očisti slana polja bolje kakor vsak poljedelski stroj, vendar mora biti isto preorano. To delo je jako olajšano z uporabo Fordsona, ki ne čuti napora in ki bo v najkrajšem času in z najmanjšim trdom spravil polja v prvovrstno stanje, da boste lahko posejali pomladno setev.

Tudi pozimi je mnogo dela na deželi. Ne pozabite, da je Fordson najtrajnejša in najštedljivejša motorna sila. Oglejte si ga pri delu. V ta namen zahtevajte od najbližjega Fordovega zastopnika predvedbo, da se boste o tem prepričali.

FORD MOTOR COMPANY

AEROPLANI

NEKATERE IZBOLJŠAVE PRI NOVEM FORDSONU:

Motor: delazmožnejši, vleče z lahkoto trobrzdni plug.

Mazanje: izboljšano s cedilcem.

Vžig: izboljšan z Boschvim magnetom, s posebno zaganjalno napravo.

Zavore: učinkovitejše zaradi pomnožitve plošč.

Hlajenje: izboljšano z opremo vodne sesalke, ki jo zaganja Jerman.

Krmilo: bistveno ojačano.

Čiščenje zraka skozi vodo: izboljšano. Sprednji del traktorja je opremljen s spiralo vmetjo, ki mu daje sigurno oporišče.

Fordson

Izšla je

Blasnikova
VELIKA PRATIKA

za prestopno leto 1932,

ki ima 366 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je najstarejši slovenski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obražtan.

V „Veliki Pratici“ najdeš vse, kar človek potrebuje vsak dan: Katoliški koledar z nebesnimi, solničnimi, luninimi, vremenskimi in dnevnimi znamenji; — solčne in lune mrke; — lune spremembe; — — — pošne določbe za Jugoslavijo; — lestvice za kolke na menice, pobotnice, kupne pogodbe in račune; — konzulate tujih držav v Ljubljani in Zagrebu; — vse sejme na Kranjskem, Koroškem, Štajerskem, v Prekmurju, Medžimurju in v Julijski Benečiji; — pregled o koncu brejosti živine; — tabelo hektarov v oralih; — popis vseh važnih domačih in tujih dogodkov v preteklem letu; — tabele za računanje obresti; — življenjepise važnih in odločilnih oseb s slikami; — oznanila predmetov, ki jih rabi kmetovalec in žena v hiši.

Cena 5 Din.

„VELIKA PRATIKA“ se dobi v vseh večjih trgovinah in se lahko naroči tudi pismeno pri založniku:

tiskarni J. Blasnika nasl. d. d.
v Ljubljani. 1494

Inserirajte!

Sadno drevje, jablane, hruške, slive, črešnje, marelice, breskve, butine, nešplje itd. je najboljšje presaditi na jesen. Zato naročite takoj pri drevsni veleposestva Josip Rosenberg, Maribor, Tržaška cesta 64, tefon 2301. 1596

ZAHVALA.

Za takoj izplačano podporo po smrti moje matere gospe Ivanke Antolič izrekam tem potom podpornemu društvu LJUDSKA SAMOPOMOČ V MARIBORU najlepšo hvalo in priporočam to društvu vsakomur v takojšnji pristop.

Sv. Tomaž pri Ormožu, 10. nov. 1931.
1619 Otilija Kokol.

ZAHVALA.

Podpisani izrekam podpornemu društvu LJUDSKA SAMOPOMOČ V MARIBORU za takoj izplačano podporo po smrti moje tete gospe Jere Horvat najlepšo hvalo in priporočam to neprecenljivo društvo vsakomur najbolje.

Sv. Urban pri Ptujju, 10. nov. 1931.
Franc Jergl.

Sprejemem šiviljsko učenko takoj! E. Černezel, Ormoška cesta 5, Ptuj. 1597

Nov vozni red

veljaven od 4. oktobra 1931, se dobi v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Cena 2 Din.

Zahvala.

Za izplačana pripadajoče podpore po umrlih članih izrekamo tem potom podpornemu društvu 1615

Zadružni samopomoči v Mariboru

najtoplejšo zahvalo in priporočamo to človekoljubno društvo v takojšnji pristop vsaakemu, ako še ni njega član.

Jug Terezija I. r., Sv. Ana v Slov. goricah.
Prajnc Matevž I. u., Ruše.

Krojs Rudolf I. r., Studenci pri Mariboru.
Bračič Alojz I. r., Slov. Bistrica.

D E N A R

si prihranite. ako kupite sukno za moške obleke, volneno za ženske obleke, platno za vsakovrstno perilo, svilene rute, srajce, ovratnike, kravate, dežnike, nogavice itd.

„PRI SOLNCU“

Celje, Glavni trg 9

Za obilen obisk se priporoča 318

ALOJZ DROFENIK

Pohištvo - preproge

Linolej, zavese, posteljne odeje, namizni prti, vzglavja, tuhenti, šivane odeje, volnena pregrinjala, pregrinjala za mobilije, gradl za matrace, kakor tudi vse vrste lesenih, tapetnih in železnih mobilij po čudovito nizkih cenah pri:

Karolu Preis - Maribor
Gospeska ulica 20.

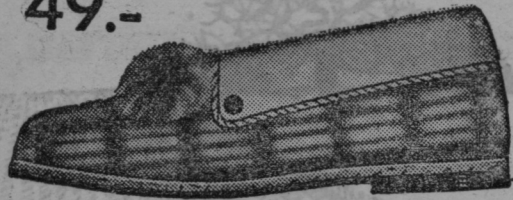
Ceniki zastojl 1367 Ceniki zastojl

Preskrbite se za zimo!

Ne odlašajte z nakupom potrebne obutve. V naših prodajalnicah dobite vse, kar Vam je potrebna za Vaše noge.

Rafa

49.-

Vrsta 7045

59.-

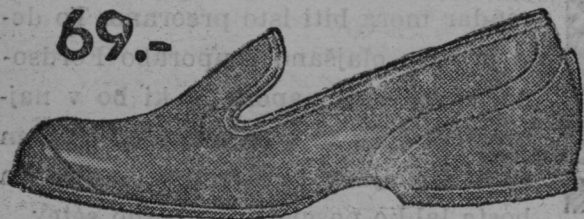

Vrsta 215

Ko ste doma ali če delate v kuhinji ali hodite iz sobe v sobo, nosite te copate. Obvarovale Vas bodo, da se ne prehlitate. V njih se Vam bodo noge najbolj odpočile.

Pazite na svoje zdravje. Ob hladnem vremenu se dobro obuvajte. Evo Vam udobnih in toplih domačih čevljev. Topla obutev je najzanesljivejši pomoček, da se ne prehladite.

69.-

Vrsta 9817-61

79.-

Vrsta 1865-01

MOŠKE GALOŠE. V največjem dežju in največjem blatu bodo ostale Vaše noge v njih vedno suhe. — Ženske galoše z nizko in visoko peto Din 59.—

V teh elegantnih zimskih galošah bo izgledala Vaša noga povsem majhna. Čevlji ostanejo v njih vedno suhi in čisti. Imamo jih črne in rjave barve.

149.-

Vrsta 9895-50

Ženske gumaste wellingtonke. Imamo jih tudi rjave barve. V njih imate vedno občutek udobnosti, ker Vam bodo varovale noge mokrote tudi ob najslabšem vremenu.

Vajenca za trgovino, 14 let starega, se sprejme. Naslov v upravi lista. 1611

Peči na žagovino izdeluje in pošilja na osem-dnevno poskušnjo ter plača vse tovarne stroške tvrdka, ako peč dobro ne deluje. R. Jakelj, Slovenjgradec. 1599

Veliko izbiro vsakovrstnih pletenih oblek, jopic vest, puloverjev itd. priporoča pletarna v Maribor, Vetrinjska ulica 17. Naročeni, kakor vsa popravila se izvršijo točno in poceni. 1311

250 Din dnevno zaslužite z obiskovanjem ljudi v Vašem okraju! »Kosmos« Ljubljana, poštni predal 307. Znamko za odgovor. 1579

Čevlji brezkonkurenčni v izdelavi, materialu in trpežnosti zato najcenejši pri trdki

D. Uršič, čevljarna Celje, Breg štev. 37

Čeniki na zahtevo brezplačno! 1285

Na drobno!

Na debelo!

Reporeznice

razne kotle, brzoparilnike (Alfe), pluge in njih dele, štedilnike in peči od najpreprostejših do najfinejših ter vse ostale potrebščine za jesen in zimo ima stalno in v veliki izbiri na zalogi trgovina z železnino

Anton Brenčič, Ptuj. 1350

Znižane cene!

Točna postrežba!

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo
v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog znaša nad Din 100.000.000.—. Posojila na vknjižbo, poročstvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posesnikov z vsem svojim premoženjem.

Rentni davek plačuje posojilnica iz svojega in ga ne odteguje vlagateljem.